8554 A 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 200 lir — Leto XXXIV. Št. 264 (10.176) — TRST, sreda, 8. novembra 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

SO DEMOKRŠČANSKI VODITELJI ODPOVEDALI PODPORO ANDREOTTIJU?

Galloni (KD) izzivalno svetuje komunistom naj sprožijo krizo zaradi kmečkih pogodb

Izjalovljen poskus PSI, da bi posredovala na «vrhu izvedencev»

RIM — Zdelo se je, da se zaradi kmečkih pogodb vlada ne bo zrušila. S tem so se nekako strinjali tudi komunisti, ki so na ves glas zahtevali le spoštovanje vladnega sporazuma in torej besedila zakona o reformi kmečkih pogodb, kakršnega je po dveh letih pogajanj odobril senat lani. S tem se je strinjala sama vlada, saj je prav Andreotti pozval KD, naj spoštuje dogovor, zadnji pa se je včeraj oglasil minister za kmetijstvo Marcora, ki je dejal, da je «vsekakor treba spoštovati duha zakona», obenem pa izključil, da bi ob tem problemu razbili vladno večino.

Vzdušje optimizma je preplavilo celo druge stranke. Tako je komunist Di Giulio izjavil, da so kmečke pogodbe «čer, ki jo je težko obiti, a ne predstavlja smrtne nevarnosti», češ da se KD ne bo upala sprožiti vladno krizo in s tem povezan volilni spopad v trenutku in ob problemu, glede katerega je «kriva», ker ni hotela spoštovati vladnih sporazumov. Prej bi vsi pričakovali, da bo zaostrila svoja stališča ob «triletki» in prisilila druge stranke, naj izrečejo negativno mnenje in s tem sprožijo krizo v parlamentu. Res je pa, da je Di Giulio takoj dodal še misel, ki je kazala na dokajšnjo mero pridržkov: «Seveda je tudi možno, da demokristjanom sploh ne gre za kmečke pogodbe, pač pa hočejo sprožiti vladno krizo na hladno.»

Da bo mogoče premostiti spor so bile prepričane tudi manjše stranke, predvsem pa socialisti, ki so od vsega začetka skušali posredovati in miriti duhove. Podtajnik PSI Signorile je celo predlagal, naj bi danes dopoldne sklicali «vrh izvedencev», ki naj bi dosegel ustrezen sporazum. Govorilo se je o možnosti, da bi KD in KPI sprejeli le kak manjši tehnični popravek k zakonu. Tega bi torej zbornica ne odobrila dokončno in bi osnutek moral romati še v senat. Tako bi vladna večina pridobila nekaj tednov časa.

Vsem je postregel proti večeru s pravo hladno prho bivši podtajnik KD in predsednik poslanske skupine Giovanni Galloni: «Če KPI misli na predčasne volitve čez tri mesece, naj kar nadaljuje svojo bitko za kmečke pogodbe do konca. Če pa misli, da moramo iti na volitve ob koncu zakonodajne dobe, naj bo zelo previdna, kajti komunistom je nepopustljivost lahko tudi nevaren bumerang.»

Sporne popravke KD, ki jih je Andreotti zanikal, je torej KD kot stranka uradno posvojila. In tega ni storil kdorkoli, pač pa Galloni, ki je edini izmed najožjih Zaccagninijevih sodelavcev, ki je ohranil pomembno politično mesto predsednika parlamentarne skupine. Seveda je Galloni izjavo nemudoma zanikal v trenutku, ko mu je bilo jasno, da so jo komunisti prebrali. Torej ne gre za Fanfanijev poseg ali za strujarsko preklanje pred kongresom KD. Skratka, demokrščansko vodstvo nima več namena braniti Andreottijeve vlade.

Galloni je tudi pojasnil, da bo KD, v primeru odobritve zakona brez zahtevanih sprememb, sprožila postopek pred ustavnim sodiščem, da bi se zakon razveljavil. To pa je storil zato, da bi zvalil na komuniste krivdo za morebitno krizo, češ «glejte, tako trmasto so vztrajali na besedilu zakona in tvegali celo razveljavitev».

Predsednik komunističnih poslancev Natta je Galloniju odgovoril, da KPI «ne bo dopustila spremembe zakona», tudi zato ne, ker ni in ne bo protiustaven. To dobro ve sam Galloni, poudarja Natta, saj ga je pred dvema letoma pomagal sestavljati.

Kaj pravzaprav hočejo demokristjani? Verjetno skušajo zaščititi interese manjšega dela svojih volivcev med veleposestniki, verjetneje pa skušajo prisiliti komuniste na kolena, potem ko jim je Andreotti priznal pomembne zasluge pri reševanju družbene in gospodarske krize. Naj se zgodi karkoli, notranji pritisk v vladni večini narašča iz dneva v dan. Gallonijev izbruh je verjetno tudi pokopal možnost današnjega «vrha izvedencev», ki naj bi se dogovorili o kompromisni rešitvi. Problem je sedaj izrazito političnega značaja in ga ne morejo reševati «izvedenci»: to je zadeva, s katero se morajo ukvarjati predsednik vlade in strankini tajniki. Za Andreottija je to zadnja možnost.

MINO FUCCILLO

Beneški Slovenci za svoje pravice

Slovenska kulturna društva v videmski pokrajini so sestavila enoten dokument, naslovljen na predsednika vlade Andreottija in predsednika posebne komisije pri predsedstvu vlade, Cassandro, v katerem spodbijajo trditve, ki so jih — pod pritiskom — župani večine beneških občin dali v svojih odgovorih na ustrezno anketo v zvezi z narodnostnimi značilnostmi beneških Slovencev z namenom, da bi Slovence v v videmski pokrajini izolirali od ostalih Slovencev in jih tako izključili iz globalne zakonske zaščite Slovencev v Italiji.

Ta dokument so podpisali predstavniki 16 (to je vseh obstoječih) društev, sredstva javnega obveščanja pa bodo z njegovo vsebino seznanili na tiskovni konferenci, ki bo jutri, v četrtek ob 12.30, v prostorih hotela Ambassador v Vidmu.

Delegacija PSI v Londonu

RIM — Včeraj je odpotovala v London delegacija socialistične stranke, v kateri sta Fabrizio Cicchitto, ki je odgovoren za gospodarska vprašanja ter Andrea Saba, iz centralnega odbora. Na srečanju s predstavniki laburistične stranke bodo proučili trenutni mednarodni gospodarski položaj in še zlasti vprašanja v zvezi z monetarnim sistemom. Po vsej verjetnosti bo že ta mesec prišlo tudi do srečanja s francoskimi socialisti ter z zastopniki nemške SPD.

Ustavni zakon za zaščito Ladincev

RIM — V poslanski zbornici so včeraj obravnavali nekatere odloke ustavnega zakona, ki zadeva ladinsko govoreče prebivalstvo tridentinske pokrajine. Zakon bo stopil v veljavo, potem ko ga bo odobril še senat.

Med drugim je v zakonu predvideno, da bodo imeli Ladinci svoje predstavnike v pokrajinskem svetu v Tridentu in v deželnem svetu Gornjega Poadižja. V šolah bo ladinščina obvezen predmet in tisti, ki jo obvladajo, bodo imeli prednosti pri nameščanju na šolah v krajih, kjer se govori ladinski jezik.

Nizozemski zunanji minister v Italiji

RIM — Včeraj je dopotoval na dvodnevni uradni obisk v Italijo nizozemski zunanji minister Christoph Van der Klaauw. Na letališču ga je sprejel minister za zunanje zadeve Forlani, s katerim se bo jutri razgovarjal o razširitvi Evropske gospodarske skupnosti, volitvah v evropski parlament, enotnem evropskem denarnem sistemu pa tudi o najbolj kočljivih mednarodnopolitičnih vprašanjih. Gosta bosta sprejela tudi predsednik vlade Andreotti in predsednik republike Pertini.

HAAG — Vodja krščanskodemokratske skupine v nizozemskem parlamentu Willem Aantjes je včeraj sklenil odstopiti, ker ga je vladni inštitut za dokumentacije o drugi svetovni vojni obtožil sodelovanja z nacisti.

KLJUB IZREDNIM VOJAŠKIM ZAKONOM IN NASILJU

IRANSKI VOJAŠKI DIKTATURI NI USPELO ZADUŠITI OPOZICIJE LJUDSKIH MNOŽIC

Razdejanje pred ministrstvom za informacije in turizem po nedeljskih neredih v Teheranu (ANSA-UPI)

Nadaljuje se stavka delavcev naftne industrije

TEHERAN — Okrvavljene teheranske ulice so v pravi luči pokazale cilje «pomiritvene» šahove vojaške diktature: v krvi zadušiti vsako zahtevo po demokratičnih svoboščinah in enkrat za vselej opraviti z opozicijo v državi. Šest oseb je včeraj obležalo pod streli soldateske, še več jih je bilo ranjenih, vojska do potankosti upošteva polnomočje vojnega vojaškega zakonika, ki prepoveduje vsako zbiranje v skupinah, po več kot tri osebe. O žrtvah poročajo tudi iz drugih iranskih mest, vesti pa so pomanjkljive, saj je nova vojaška vlada načelnika generalnega štaba iranske vojske kot prvi ukrep odredila cenzuro nad vsemi javnimi občili, zasedla časopisne, radijske in televizijske redakcije, številne časnikarje pa aretirala.

Včeraj ni v Teheranu razen režimskega dnevnika izšel noben drug časopis, saj se niso časnikarji vrnili na delo, češ da nočejo biti nebogljene lutke v rokah vojaškega režima. Uresničujejo se napovedi iranske opozicije o naščuvanju vojske proti ljudstvu.

Vojska je preko noči postala glavno gibalo v Iranu, zato se vsi sprašujejo, koliko časa bo še prevladovala lojalnost do carskega dvora, kdaj bodo lastni interesi prevladali in bodo generalštabi zapustili potapljajočo se monarhijo? V svojih prividnih zamislih o mogoči Perziji je šah dal Iranu najsodobnejšo vojsko Srednjega vzhoda, s tem pa je ustvaril kasto privilegirancev, ki je pravi tujek za iransko ljudstvo.

Množice zahtevajo islamsko republiko, ves njihov srd je naperjen proti šahu in tajni policiji, do vojske so za sedaj nevtralni, šah pa hoče s krvoprelitjem dokončno navezati vojsko na svojo usodo. Prav zato poziva opozicijska nacionalna fronta na zmernost, ljudsko sovraštvo do vojakov bi namreč lahko samo podaljšalo agonijo šahovskega režima.

Medtem na Zahodu z zaskrbljenostjo sledijo iranskemu razpletu. Vlada ZDA je brezpogojno poprla vojaško diktaturo, včeraj je tako izjavo dal tudi britanski zunanji minister. Predvčerajšnjim so se sestali številni izvedenci in funkcionarji britanskega zunanjega ministrstva; skrbi jih namreč dobava britanskega orožja Iranu. Šah je v zadnjem obdobju naročil ogromne količine oro in vojaškega materiala, znesek naj bi znašal več tisoč milijonov funtov. Vse na skrbi predvsem ohromitev izvoza iranske nafte zaradi stavke delavcev petrolejske industrije. Vojska je z brzostrelkami prisilila uslužbence bencinskih črpalk, da so se vrnili na delo, to pa jim ni uspelo na iranskih naftnih ležiščih in v rafinerijah, še več, delavci so še zaostrili svoj protirežimski boj.

Po teheranskih ulicah krožijo tanki, vojska vdira v stanovanja in zapira šahove nasprotnike. Aretirali so tudi številne ministre prejšnje vlade, enaka usoda je doletela bivšega načelnika tajne policije in visoke funkcionarje; tudi nova vojaška vlada na debelo meče pesek v oči, morda pa jih bodo obtožili, da je bila njihova «demokratičnost» neuspešna. Iranski verski voditelji pa medtem čakajo na razplet dogodkov, da lahko ob pravem trenutku zadajo šahu končni udarec. (voc)

Pri Turinu odkrili «prevratniški brlog»

Aretiranih 11 mladih delavcev in študentov

TURIN — Med široko protiteroristično akcijo, ki jo je odredilo notranje ministrstvo, so karabinjerji odkrili blizu Turina «prevratniški brlog». V napol podrti kmečki hiši v občini Coazz, blizu kraja Rivoli Torinese, so preiskovalci odkrili «prevratniški material», in sicer dve dokaj grobo izdelani bombi, lovsko puško, pištolo, kose vojaške karabinke, dve plinski maski, dva radijska sprejemnika in oddajnika ter številne skrajno levičarske publikacije.

Pozneje so karabinjerji aretirali enajst oseb, ki so menda zahajale v «brlog». Gre za mlade študente in delavce, med njimi je tudi pet deklet. Nobeden od aretirancev ni bil prej kaznovan. Dekleta so izpustili na svobodo zaradi pomanjkanja indicov. V karabinjerski akciji je sodelovalo na stotine mož s pomočjo psov, poslužili pa so se tudi helikopterjev. Postavili so na desetine cestnih blokov, pregledali 1400 avtomobilov in 2000 oseb ter izvedli številne hišne preiskave.

Štiri hišne preiskave so izvedli tudi v Rimu v okviru podobne protiteroristične akcije. Med drugim so preiskali tudi stanovanje odvetniške pripravnice Rosalbe Valori, ki sodeluje z odv. Di Giovannijem, članom «soccorso rosso», se pravi organizacije, ki nudi pravno pomoč zaprtim levičarskim skrajnežem. Demokratični odvetniki iz Rima so protestirali proti početju preiskovalcev, češ da gre za ustrahovanje levičarskih odvetnikov. Rosalba Valori se je javila sodniku in ga vprašala a utemeljitev naloga o hišni preiskavi, sodnik pa ji ni dal odgovora, češ da še čaka na poročilo Digosa. (tm)

Živahna diplomatska dejavnost v Beogradu

BEOGRAD — Jugoslovanska diplomatska dejavnost je ta teden zelo razgibana. Obisk v Jugoslaviji je včeraj nadaljeval zunanji minister Sri Lanke Hamid, v Beograd pa je dopotoval tudi šef mozambiške diplomacije Chissano. V ločenih razgovorih obeh zunanjih ministrov z jugoslovanskimi predstavniki, ki jih vodi zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec, prevladujejo mednarodna vprašanja s poudarkom na dejavnosti neuvrščenih držav, razumljivo pa precej pozornosti velja tudi nadaljnjemu razvoju dvostranskih stikov.

Buteflika v Moskvi

ALŽIR — Alžirski zunanji minister Buteflika je včeraj zapustil Bagdad, kjer se je udeležil arabskega vrha, ter ponovno odpotoval v Moskvo. V sovjetskem glavnem mestu se namreč še vedno nahaja predsednik Bumedien, o tem njegovem bivanju pa so se širile najrazličnejše vesti. Ob svojem prihodu v Bagdad pa je Buteflika naglasil, da Bumedien sploh ni bolan, kot so nekateri zatrjevali, in da je le na oddihu.

Umor v Milanu

MILAN — Sinoči je bil v Milanu ubit v atentatu Giampiero Grandi. Odgovornost za umor so prevzele «squadre proletarie armate» z letakom, v katerem pravijo, da je bil Grandi «mafijski razpečevalec».

S SEJE VODSTVA SINDIKALNE FEDERACIJE CGIL-CISL-UIL

Sindikati potrdili napovedane stavke pred jutrišnjim srečanjem z vlado

V petek bo stavkalo vse javno osebje razen železničarjev - Stavka bo preklicana samo, če vlada pristane na dogovor - Čedalje širši obseg stavke 16. novembra na Jugu in v vseh industrijskih obratih

RIM — Današnje popoldansko srečanje med sindikati in vlado bo v marsičem odločilno, čeprav tudi nad tem sestankom lebdi težka senca možne vladne krize, ki bi sindikatom odvzela stvarnega sogovornika. Prvi krog pogajanj, v ponedeljek, je nedvomno pomenil prvi korak in ga sindikalisti ne ocenjujejo negativno, vendar opozarjajo na dejstvo, da ni mogoče vse «sindikalne jeseni» strniti v problem osebja javnih ustanov. Prav nasprotno: problematika uslužbencev državnih in drugih uprav je pomembna, ne gre pa nikoli pozabiti, da je temeljna strateška izbira delavskega gibanja v letošnji jeseni strnjena v geslu «Jug in zaposlitev». Od tod sklep, ki ga je potrdilo najprej tajništvo sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL, nato pa še enotno sindikalno vodstvo, da ne prekliče napovedanih stavk, predvsem pa ne one, ki bo 16. novembra. Tedaj bo namreč v vseh južnih pokrajinah prava splošna stavka (4 ure), kateri se bodo v znak solidarnosti pridružili vsi industrijski delavci (6 milijonov) in tudi nekatere dežele, kot Piemont in Lombardija, kjer trenutno dela nekaj sto tisoč delavcev, ki so z Juga.

Te stavke, ki ji manjka le malo, da bi jo lahko označili za pravo splošno stavko, sindikalno vodstvo ne namerava preklicati. To pa zato, ker je razočarano nad neuspehom razgovorov z vlado o območnih načrtih za posamezne veje industrije. Nasprotno, vodstvo sindikalne federacije ne izključuje možnosti, da v prihodnjih dneh stavko še bolj zaostri.

Nekoliko drugače pa je s stavko vsega javnega osebja. Napovedana je za petek, 10. novembra in je posledica znanega spora o «dokladi» pomožnemu zdravstvenemu osebju. Po sklepu parlamenta, da poenoti pogajanja o delovnih pogodbah vseh javnih strok, je stavka zaobjela širše dimenzije in objektivno predstavlja prvi pritisk na vlado, da bi sklop teh delovnih pogodb definirala na najboljši ali vsaj na sprejemljiv način. Sindikalno vodstvo je po obsežnem poročilu člana tajništva UIL Buglija sklenilo, da tudi te stavke ne prekliče, vendar je pooblastilo tajništvo federacije, da o tem dokončno sklepa po današnjem srečanju z vlado. Lama, Macario in Benvenuto se bodo morali vsekakor pred tem posvetovati z voditelji zainteresirane stroke.

Praktično ostaja petkova stavka nad vlado kot Damoklejev meč, vsaj dokler ne bo sindikalistom jasno, ali vlada pristaja na okvirni sporazum. V nasprotnem primeru bodo v petek stavkali vsi uslužbenci javnega sektorja: državni uradniki, šolniki, osebje poldržavnih socialnoskrbstvenih ustanov, pomožno zdravstveno osebje, občinski in pokrajinski uslužbenci.

Član tajništva UIL Bugli je sindikalnemu vodstvu predočil okvir ponedeljkovih pogajanj z vlado in predvsem točke, ki jih je iznesla vlada. Te zadevajo, kot znano, možnost poviška osebnih dohodkov javnemu osebju sorazmerno z zvišanjem narodnega dohodka, nadalje trimesečno obračunavanje draginjske doklade in drugo. Kar zadeva pomožno zdravstveno osebje, sindikati ne sprejemajo vladne zamisli, naj bi «doklado» bolničarjem obračunali kot predujem na bodoče poviške. (st.s.)

RIM — Zastopniki Zveze socialistične mladine Jugoslavije, ki jih na obisku v Rimu vodi predsednik Azem Vlasi, so se včeraj pogovarjali s predstavniki italijanske komunistične mladine FGCI o medsebojnem sodelovanju.

Minister Ossola zaključil obisk v LRK

RIM — Včeraj se je vrnil v Rim minister za zunanjo trgovino Rinaldo Ossola, ki se je mudil na večdnevnem obisku v LR Kitajski. Na Kitajskem se je minister srečal s svojim kolegom Li Čangom in podpredsednikom vlade LR Kitajske Teng Hsiao-pingom, s katerima je proučil možnosti gospodarskega sodelovanja med Italijo in LR Kitajsko. V ta namen bo spomladi prihodnjega leta prišel v Italijo na uradni obisk minister Li Čang, med tem časom pa se bo napotila v Peking delegacija predstavnikov italijanskih bank, ki bodo finančno podprle izvoz strojev, struktur in tehnologije v LR Kitajsko.

Nespremenjene cene naftnih derivatov

RIM — Medministrski odbor za cene (CIP) je sklenil, da ostanejo cene naftnih derivatov nespremenjene. Govorilo se je namreč o možnosti spremembe cen plinskega olja in nekaterih drugih derivatov zaradi nihanja vrednosti ameriškega dolarja, vendar so Carterjevi ukrepi v obrambo ameriške valute v zadnjih dneh to nihanje vsaj toliko ustavili, da Italiji ni bilo potrebno preveriti cen.

Pet točk draginjske doklade

RIM — Na osnovi računov sindikalne komisije centralnega statističnega zavoda ISTAT je draginjska doklada poskočila za 5 točk, ki jih bodo obračunali začenši z novembrskimi plačami. Poprečno se bodo delavske in uradniške plače zvišale za 12 tisoč lir.

NA VČERAJŠNJI DEMONSTRACIJI V CISJORDANIJI

«Tel Aviv noče miru ampak arabsko zemljo»

Tako misli prebivalstvo na zasedenem ozemlju, ki je znova zavrnilo sporazume iz Camp Davida - Mirovna pogajanja med Izraelom in Egiptom v zastoju

TEL AVIV — «Izraelci že vsekozi govorijo o miru, kar pa hočejo, ni mir, ampak našo zemljo,» je med včerajšnjo demonstracijo v Nablusu v zasedeni Cisjordaniji povedal župan iz Hebrona, Fayed Kawasme. V Nablusu so se namreč zbrali arabski župani z zahodnega brega Jordana ter prebivalstvo s tega področja, ki so zavrnili sporazume med Izraelom in Egiptom in zahtevali pravico do samoodločbe za palestinski narod. Med demonstracijo, prvo te vrste v teh krajih, so znova potrdili, da je PLO Jaserja Arafata njihov edini zastopnik, ne more pa govoriti v njihovem imenu Sadat.

Prav Sadat pa je v izjavi, ki jo je dal nekemu ameriškemu novinarju in jo je objavila egiptovska agencija Mena, znova poudaril, da največjo oviro pri sedanjih mirovnih pogajanjih z Izraelom predstavlja prav povezava, ki jo je treba doseči med sporazumom ter prihodnostjo Cisjordanije in Gaze. Egipt torej še vedno vztraja na stališču, po katerem mora sporazum s Tel Avivom pomeniti uvodni korak na poti splošnega sporazumevanja. S tem pa si lasti pravico, da zastopa interese vsega prebivalstva na zasedenih področjih. Sadat je tudi poudaril, da bo ZDA zaprosil za veliko posojilo, od deset do petnajst milijard dolarjev.

Ameriška pomoč pa je le eno od vprašanj, vsaj tako zatrjuje izraelski zunanji minister Dajan, ki ovira podpis mirovnega sporazuma z Egiptom. Izrael namreč terja od ZDA, da krijejo stroške umika s Sinaja ter zgradijo dve letalski oporišči

Vendar kaže, da ni samo vprašanje ameriške pomoči zavrlo sedanjih pogajanj v Washingtonu. Namestnik izraelskega ministrskega predsednika Yadin je včeraj povedal, da so si še daleč narazen tudi kar zadeva povezavo med mirovnim sporazumom in položajem v Cisjordaniji in Gazi, zahtevo Kaira po reviziji sporazuma po preteku petih let, datum, ko bosta državi navezali diplomatske odnose, pravno veljavnost preambule, v kateri je med drugim omenjena potreba po rešitvi palestinskega vprašanja. Kot vidimo, je tu cela vrsta pomembnih vprašanj, ki bodo terjala še veliko naporov in popuščanja z obeh strani. Zato zvenijo nekako prenagljene napovedi, po katerih je sporazum tik pred podpisom. Ko je izraelski obrambni minister Weizman včeraj zapuščal Tel Aviv, kjer je vladi poročal o poteku razgovorov v Washingtonu, je izjavil, da je nepopustljivost njegovih vladnih kolegov prava «nesreča»: izraelska vlada naj bi bila namreč prepričana, da nadaljevanje razgovorov omogoča Izraelu, da doseže boljše rezultate. (db)

SEKRETAR ZKJ NA OBISKU V FRANCIJI

V PARIZU POGOVORI DOLANC-MARCHAIS

PARIZ — Včeraj so se začeli pogovori generalnega sekretarja KP Francije Georgesa Marchaisa in sekretarja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije Staneta Dolanca, ki je od ponedeljka na obisku v Parizu. V pogovorih sodelujejo tudi izvršni sekretar predsedstva ZKJ Vlado Janžič in svetovalec Budimir Babović ter član politbiroja KPF Maxime Gremetz in svetovalec Patrick Le Mahec. Kot poroča Tanjug, je bilo srečanje Dolanca in Marchaisa zelo prisrčno. Stane Dolanc je Georgesu Marchaisu posredoval pozdrave predsednika Tita in njegovo vabilo, naj obišče Jugoslavijo, kar je francoski partijski voditelj sprejel z zadovoljstvom.

Že na začetku včerajšnjih razgovorov sta obe stranki poudarili, da sta zadovoljni, ker je prišlo do tega srečanja, obenem pa sta ugotovili, da so številna stališča obeh parti, na mednarodnem področju sorodna ali istovetna, dejstvo pa je, da to v dosedanjih oblikah sodelovanja ni bilo dovolj izraženo. Iz tega izvira obojestranska želja, da bi obisk Dolanca pomenil spodbudo za celovitejše in delovno sodelovanje med ZKJ in KPF.

V dopoldanskih pogovorih sta Marchais in Dolanc govorila o notranjem položaju v Franciji oziroma Jugoslaviji. Šef francoske KP je pri tem spregovoril tudi o pripravah na 23. partijski kongres, medtem ko je Dolanc orisal sedanje družbenogospodarske tokove v Jugoslaviji, razvoj samoupravnega sistema in naloge Zveze komunistov po 11. kongresu. Popoldne so se pogovori nadaljevali : izmenjavo mnenj o mednarodnem položaju in o dogajanjih v delavskem gibanju. (vb)

Oster sovjetski napad na Kitajsko ob 61-letnici oktobrske revolucije

MOSKVA — S krajšo vojaško parado, polemičnimi izjavami obrambnega ministra Ustinova na račun kitajskih voditeljev in mimohodom več sto tisoč ljudi na Rdečem trgu, ki je bil za to priložnost okrašen z neštevilnim rdečih zastav in velikanskih Leninovih slik, so Sovjeti včeraj proslavili 61. obletnico oktobrske revolucije.

Na častni tribuni so sedeli poleg najvišjih oblasti predstavniki nad sto komunističnih partij z vsega sveta, a ob Brežnjevu in drugih članih politbiroja KP SZ na Leninovem mavzoleju sta bila tudi vietnamski komunistični vodja Le Duan in predsednik vietnamske vlade Van Dong.

V tej okoliščini vidijo opazovalci jasno opozorilo SZ Kitajcem, ki je prišlo še bolje do izraza v govoru ministra Ustinova. Po ugotovitvi, da se je mednarodni politični položaj poslabšal zaradi vojnohujskaškega ravnanja zahodnih imperialistov, je minister naglasil, da pomenijo hegemonistični cilji, kakor si jih je zastavila LRK, ki je sklenila zavezništvo z najbolj reakcionarnimi silami imperializma, hudo nevarnost za mir in socializem na svetu. Besede Ustinova so narekovale kitajskemu predstavniku, da je iz protesta brž zapustil tribuno, ki je bila namenjena diplomatskemu zboru. Pripomniti velja, da se noben kitajski minister ni predstavil včeraj na sovjetskem veleposlaništvu v Pekingu, kjer je bil sprejem ob 61-letnici revolucije. (dg)

Na sliki: Brežnjev, Kosigin in Suslov med proslavo. (Telefoto ANSA-UPI).

S SINOČNJEGA MNOŽIČNEGA SESTANKA NA OPČINAH

MINISTRSTVO NAJ Z NUJNIMI UKREPI OMOGOČI REDNO DELOVANJE DRŽAVNIH OTROŠKIH VRTCEV

Danes se starši zberejo na sedežu sindikata UIL - Brzojavka ministru Pediniju

«Učno in neučno osebje državnih otroških vrtcev, starši, politični predstavniki strank, konfederalni šolski sindikati in Sindikat slovenske šole ter vsa slovenska javnost zbrana na zborovanju dne 7. 11. 1978 opozarjamo na nevzdržno stanje državnih otroških vrtcev zaradi neizvajanja zakona 463 na Tržaškem. Obenem opozarjamo spoštovano ministrstvo, da se poleg omenjenega zakona kršijo tudi zakoni za globalno zaščito slovenske manjšine na Tržaškem. Zato pozivamo ministrstvo, naj s takojšnjimi ukrepi zagotovi redno delovanje vrtcev po zakonu 463.»

Tako se glasi brzojavka, ki so jo s sinočnjega množičnega zborovanja staršev, otroških vrtnaric, predstavnikov šolskih sindikatov in predstavnikov političnih strank naslovili na ministra Pedinija z odločno zahtevo, naj se preneha z diskriminacijo do državnih otroških vrtcev na Tržaškem in, v bistvu, z grobo diskriminacijo predvsem do slovenskih otroških vrtcev in to celo proti novi državni zakonodaji, ki točno določa ureditev delovanja otroških vrtcev.

Problem, o katerem je tekla beseda, je znan, saj so zaradi tega pretekli teden starši dva dni zasedli šolsko skrbništvo. Z ukinitvijo ustanove ONAIRC so prešli vsi njeni vrtci pod državno upravo in zakon točno predvideva, da morata biti v vsakem vrtcu nameščeni dve učiteljici, da se omogoči kontinuiteta pouka od jutra do popoldneva. Zaradi nekakšnih birokratskih zapletljajev, v bistvu zato, ker je tržaško šolsko skrbništvo prepozno poslalo zadevno prošnjo ministru za šolstvo, v tržaških otroških vrtcih, bivših ONAIRC, med katerimi je 15 slovenskih, ni več popoldanskega pouka, kar tudi pomeni, da otroci v vrtcu ne bodo mogli prejemati kosila, ker zakon za vrtce, kjer imajo samo eno izmeno, to izrecno prepoveduje.

Če je za italijanske otroške vrtce stanje sicer kritično, a ne dramatično, saj imajo vsaj v mestu alternativo občinskih in, konec koncev tudi zasebnih vrtcev, slovenski starši nimajo alternative, še zlasti v okolici. Otroški vrtec ima namreč dvojno vlogo: prvič, da nudi razvedrilo otroku, da ga vključi v novo družbo in ga nanjo navadi (že v osnovni šoli je opaziti veliko razliko med otroki, ki so obiskovali otroški vrtec in tistimi, ki so preživeli šest let v družini), drugič pa, da se starši lahko zaposlijo. Prav ta drugi razlog je sedaj zelo aktualen, saj obstaja nevarnost, da bo morala marsikatera mati zaradi te skrbnikove «zamude» celo odpovedati službo.

Vendar pa bi bilo preveč enostavno — in to je prišlo na včerajšnjem sestanku jasno do izraza — sklicevanje izključno na zamudo, oziroma na manjšo pozabljivost. Ena sama dvodnevna zamuda, še zlasti v na-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Starši so se polnoštevilno udeležili sinočnjega sestanka o otroških vrtcih na Opčinah

V NEDELJEK SE PONOVNO SESTANE OBČINSKI SVET

Napovedana delna preosnova enobarvnega odbora na občini

Občino bodo zapustili odborniki Bologna, Fonda Savio in Pellis

Kako se bo v prihodnje odvijala dejavnost tržaškega občinskega sveta, v katerem se politični položaj čedalje bolj zapleta? O tem so včeraj razpravljali načelniki svetovalskih skupin, vendar njihov sorazmerno kratek sestanek ni dal kakih dolgoročnejših odločitev. V bistvu je bil edini sklep ta, da se občinska skupščina ponovno sestane v ponedeljek, 13. novembra. Svetovalci se bodo morali na tej seji, kot je bilo že včeraj napovedano, izreči o odstopu treh odbornikov Liste za Trst in izvoliti na njihovo mesto tri prve neizvoljene predstavnike. Pri tem gre namreč za delno preosnovo enobarvnega listarskega odbora, ki jo je župan Cecovini napovedal že v svojem zaključnem posegu v politično razpravo, ko je tudi izjavil, da njegov odbor ne bo odstopil, vsaj do trenutka zavrnitve proračuna. O tej delni preosnovi je Cecovinijev odbor sklepal včeraj.

Za kakšne zamenjave pravzaprav gre? Občino bodo zapustili Bologna, ki se je odločil, da optira za deželni svet, Letizia Fonda Savio, ki zapušča občino zaradi zdravstvenih razlogov ter odbornik za javne industrijske storitve Pellis, ki bo kot prvi neizvoljen prevzel Cecovinijevo mesto v deželnem svetu. Namesto njih bodo v občinski svet izvolili Fortija, kateremu naj bi poverili odborništvo za decentralizacijo, Colombisa, ki naj bi prevzel odborništvo za osebje (ki je doslej pripadalo Bologni) in de Roto, ki naj bi bil odgovoren za javne industrijske storitve. Napovedane so še nekatere druge spremembe. Odbornik Alfieri Seri naj bi bil odgovoren samo za splošne zadeve in preide decentralizacija pod drugo pristojnost. Zamenjava tudi v odborništvu za zdravstvo, ki ga je doslej ne ravno briljantno upravljal Galazzi (v zvezi s problemom družinskih posvetovalnic je pokazal neverjetno klavrno figuro). Njegovo mesto bo prevzel Perco, sam pa bo prevzel odborništvo za mestno policijo in tržnice. V vrstah manjšinskega enobarvnega odbora bodo torej izvedli razne spremembe, samo podžupanja Gruber Bencova in Giuricin se še nista odločila, ali optirata za občino ali za deželo.

Občinska skupščina bo na ponedeljkovi seji najbrž odločala tudi o imenovanjih občinskih predstavnikov v razne ustanove. Kaže, da so ravno ta imenovanja sedanja največja skrb Cecovinijeve uprave, medtem ko številni drugi veliko bolj pereči problemi še naprej zaman čakajo na rešitev.

Panizon načelnik skupine KPI na pokrajini

Svetovalska skupina KPI na pokrajini se je včeraj sestala, da bi proučila programske smernice pokrajinskega odbora. Ob tej priložnosti je izvolila Pietra Panizona za načelnika skupine (dosedanji načelnik Paolo Nicolini je namreč prevzel odborniške odgovornosti). Namestnik načelnika je Zvonko Markovic, tajnik svetovalske skupine pa Giorgio Vascotto.

● **Danes, 8. novembra, ob 19. uri se bodo v prostorih turistične letoviščarske ustanove v Sesljanu sestali na skupni seji vsi člani svetov krajevnih skupnosti devinsko - nabrežinske občine.**

Župan bo na zasedanju ilustriral osnutek dokumenta o turističnem razvoju občine.

Adriano Janežič v krožku «Il Carso»

Kulturne prireditve za proslavo 10-letnice obstoja kulturnega krožka «Il Carso» so se zaključile z otvoritvijo razstave slikarja Adriana Janežiča. Ob polno zasedeni dvorani je slikarstvo tega z astronomijo poklicno povezanega slikarja posrečeno tolmačilo naš likovni kritik Milko Bambič v strokovno razčlenjenem predavanju o stanju sedanjega tržaškega slikarstva. Za nas pa je bilo pri tem važno dejstvo, da je svoja izvajanja podprl z mnogokratnimi navedbami bogatenja tržaške umetnosti po naših domačih slovenskih slikarjih, za kar je žel zasluženi aplavz pozornih poslušalcev.

V OKVIRU VSEDRŽAVNEGA STAVKOVNEGA GIBANJA

Včeraj 24-urna stavka na tržaškem sedežu RAI

Stališča časnikarjev in stavkajočega osebja, včlanjenega v sindikatih CGIL-CISL-UIL

V okviru vsedržavne stavke, ki so jo oklicali sindikati CGIL, CISL in UIL za osebje radiotelevizijske službe, so včeraj stavkali tudi uslužbenci tržaškega sedeža RAI-TV, tako pri italijanskih, kot pri slovenskih oddajah.

Včeraj so se sestali na skupščini časnikarji deželnega sedeža RAI v Trstu, da bi razpravljali o stavki, ki jo je oklicala sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL. Po skupščini so izdali poročilo, v katerem je rečeno, da časnikarji soglašajo z motivacijo stavke (obramba «javne storitve», izvajanje demokratične preosnove RAI, ureditev vprašanja zasebnih radijskih postaj, decentralizacija), za katero je vsedržavna zveza italijanskega tiska (FNSI) avtonomno prevzela sindikalno pobudo s pristopom vseh časnikarjev deželne RAI-TV. V skladu s sporazumom med FNSI in sindikalnimi organizacijami na eni ter podjetjem RAI na drugi strani, je slovenska radijska postaja med stavko oddajala krajša poročila, da bi slovenski javnosti posredovala vsaj glavne vesti in da bi poudarila pomen te postaje, ki ga je treba okrepiti z izvedbo predvidene decentralizacije. Tudi italijanska poročila so se omejila na najvažnejše vesti, med njimi pa je bil dan znaten poudarek stavki in njenim motivacijam. Poročila je oddajalo osebje, organizirano v sindikalni zvezi SNATER, ki se ni udeležila stavke.

Delavci tržaškega sedeža RAI so v zvezi z zadržanjem italijanskih in slovenskih časnikarjev izdali ostro izjavo pokrajinske strokovne zveze CGIL - CISL - UIL, v kateri obžalujejo, da so se še enkrat hoteli ločiti od delavcev in jih zato dolžijo nedoslednosti, hlapčevstva in korporativizma. Pri tem poudarjajo, da so si časnikarji prizadevali prek svojih poklicnih dolžnosti in so celo nadomeščali stavkajoče osebje. Zato jih obsojajo in pozivajo delavce, naj opustijo s časnikarji vsakršno dejavnost, ki ni izrecno predvidena v delovni pogodbi.

Solidarnost s stavkajočim osebjem in obsodbo ravnanju italijanskih in slovenskih časnikarjev je izreklo tudi pokrajinsko vodstvo enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL.

● **Drevi ob 18. uri bodo v dvorani krožka Adriaclub v Ul. S. Nicolò 6, predstavili knjigo «Politika in perspektive Evropske gospodarske skupnosti na družbenem, gospodarskem in znanstvenem področju — Vpliv na gospodarstvo Trsta in dežele Furlanije - Julijske krajine».**

Prepričljiv nastop pianista Petroušanskega

V ponedeljek, 6. 11. t.l. se je predstavil kot gost tržaškega koncertnega društva mladi ruski pianist Boris Petroušanskij. Tržaška publika, ki je talentiranega virtuoza že poznala (nastopil je v gledališču Verdi leta 1976) je do kraja napolnila Rossettijevo koncertno dvorano.

Program sam se je začel s Preludijem in fugo v gis-molu manj znanega ruskega skladatelja Sergeja Ivanoviča Taneeva (1856 - 1915), ki je bil za publiko pravo odkritje: rigorozni a nikoli larpurlartistični kontrapunkt, ki najde svojo iztočnico v motivih ruske narodne pesmi, ter lepa malodioznost, ki preveva, transcendentalnim pianističnim težkočam navkljub, celo skladbo, je našla v Petroušanskem bleščečega interpreta. V drugi točki prvega dela programa je pianist posredoval še Sonato št. 2 v h-molu op. 64 Dimitrija Šoštakoviča. Izredna spevnost te ekspresionistične sonate, ki je bila napisana v letu 1943 in za katero bi lahko rekli, da je grajena in mišljena kot velika pasakalija za orkester, je prišla do izraza zlasti v tretjem stavku (moderato con moto), kjer se je pianist izkazal z izredno lepo obarvanim tonom in živim smislom za muziciranje.

V drugem delu večera so pa prišli na svoj račun ljubitelji romantične glasbe (upali bi si trditi, da publika, koncertnega društva dojema mogoče samo ta stil), saj sta bili na sporedu Polonaise v fis-molu op. 44 in Sonata v h-molu op. 58 Fryderyka Chopina (1810 - 1849). Če je lahko v Polonaise Petroušanskij zapustil vtis neke površnosti in ne docela izpeljanih fraz, je bila Sonata izvedena brezhibno: mislimo zlasti na 3. (largo) in 4. stavek (finale - presto, ma non tanto), ki sta bila izvedena paradigmatično.

Hvaležni publiki je mladi virtuoz serviral še tri dodatke, od katerih je bila Lisztova 5. transcendentalna etuda naravnost navdušujoča.

ALEKSANDER ROJC

● **Sekcija KPI pri Sv. Alojziju priredi danes ob 18. uri na sedežu ARCI v Ul. Biasoletto št. 4 proslavo 61. obletnice Oktobrske revolucije, pri kateri bo sodeloval tudi Vittorio Vidali.**

Društvo narodne in študijske knjižnice ob smrti svojega ustanovnega člana dr. Franeta Tončiča izreka svojcem iskreno sožalje.

Našemu delovnemu tovarišu Andreju Rudešu izrekamo občuteno sožalje ob prerani izgubi drage mame.

Kolegi Založništva tržaškega tiska

Dne 5. novembra nas je nenadoma zapustila naša draga

Marija Gustin vd. Simich

Po pogrebu sporočajo žalostno vest

sestre Giuseppina, Giovanna, Marcella z možem Raimondom Paolijem, Sofia (odsotna), svakinja Maria z nečaki in drugo sorodstvo

Trst, 8. novembra 1978

Občina Trst se pridružuje žalovanju družine ob smrti someščana

dr. DOMENICANTONIA ADOVASIA

bivšega odbornika in občinskega svetovalca v Trstu.

Sorodniki in prijatelji

dr. FRANETA TONČIČA

sporočajo, da bo pogreb dragega pokojnika v četrtek, 9. t.m., ob 11. uri iz cerkve pri Sv. Jakobu na pokopališče pri Sv. Ani.

Zapustila nas je naša predraga žena, mati in sestra

MILY RUDES roj. SORI

Pogreb bo jutri, v četrtek, 9. novembra, ob 11.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo: mož Carlo, sinova Ivi in Andrej z družinama, sestra Mira in drugo sorodstvo

Trst, 8. novembra 1978

SKORAJ V CELOTI SPREJETE ZAHTEVE JAVNEGA TOŽILCA

Sodišče obsodilo na enajst let zapora mlada posiljevalca spastičnega dekleta

Pomembna politična zmaga kolektiva za zdravje ženske, ki se je predstavil kot zasebna stranka - Procesu je prisostvovalo številno predstavništvo tržaških ženskih in feminističnih gibanj

Pred tržaškim kazenskim sodiščem so se morali včeraj zagovarjati 21-letna Dušan Aleksić in Živojin Stojimirović ter 46-letni Dušan Kličković. Vsi trije so bili obtoženi sodelovanja pri posilstvu, katerega žrtev je bila 30. junija letos v stranišču nekega bara v Ul. Madonnina 25-letna Nilde Nemez, spastično dekle, ki se je že dalj časa zdravilo pri centru za umsko zdravje v Miljah. Prva dva sta bila obtožena tudi zaradi hudih poškodb, ki sta jih prizadela dekletu ter, da sta mu tudi odnesla denarnico, v kateri je bilo približno 25.000 lir. Dušan Kličković je bar upravljal ilegalno, saj za to ni imel potrebnega dovoljenja.

Sodnik dr. Vecchioni je skoraj v celoti sprejel zahteve javnega tožilca Brencija ter obsodil Stojimirovića in Aleksića na 11 let zapora, Kličkovića, ki je sicer pravočasno izginil iz Trsta, pa na 10 let zapora. Poleg zelo stroge kazni za posiljevalce, ki ji je botrovalo tudi pričevanje same Nilde Nemez, ki je presunila tako sodnike, kot vse prisotne, velja podčrtati, da je kolektiv za zdravje ženske zabeležil pomembno zmago, saj je sodišče sprejelo zahtevo, da se kolektiv predstavi kot zasebna stranka. Sodni zbor je bil mnenja, da mora kolektiv biti prisoten kot nosilec interesov vseh žensk kot takih, kar zadeva njihovo fizično celovitost, ki je bistvena komponenta nedotakljivih pravic človeške osebnosti, kot izhaja iz čl. 2 italijanske ustave. Ob upoštevanju teh ugotovitev je bilo sodišče mnenja, da se kolektiv za zdravje žensk predstavi kot civilna stranka.

V svoji zahtevi je tržaški kolektiv za zdravje žensk podčrtal svojo specifično dejavnost na področju zdravja ženske, v najširšem pomenu, nikakor ne v ozkem pojmovanju bolniške pomoči. Kolektiv je vedno reagiral na vsak dogodek, ko je bila ženska žaljena, ali so kršili njene pravice, njeno dostojanstvo in ji onemogočili, da bi živela v fizičnem, psihičnem in družbenem blagostanju. Nasilje, nad katero koli žensko, žali vse ostale in ne sme biti več zaseben dogodek, temveč politični in kolektivni dogodek, ki zadeva vse ženske in družbo nasploh, ki to nasilje povzroča in dovoljuje. Ženske nočejo več, je nadalje rečeno v obrazložitvi zahteve kolektiva za zdravje ženske, niti takega nasilja, niti «normalnega» nasilja, ki ga javnost na splošno sprejema; za nasilneže ne more biti opravičila. Članice kolektiva za zdravje ženske se čutijo užaljene ob nasilju, katerega žrtev je bila Nilde Nemez predvsem ker je ženska.

Iz zasliševanja prič na procesu je izšla vsa tragedija nasilja, ki ga je bila deležna Nilde Nemez. Oba jugoslovanska državljana sta zanikala, da bi jo posilila. Kličković naj bi jima sicer ponudil bližnjo sobo, v katero bi lahko šla z dekletom, vendar sta to oba zavrnila. Dekleta po njunih izjavah sploh nista tikala. Predsednik Vecchioni je nato poklical prizadeto stran, Nemezovo. Dekle je v spremstvu socialne asistentke le s težavo prišlo v sodno dvorano. Takoj je spoznala oba nasilneža ter bruhnila v jok, da jo je asistentka težko pomirila. Povedala je, da sta jo Aleksić in Stojimirović odvlekla v stranišče, kot jima je predlagal Kličković, kjer jo je eden držal, drugi pa posilil. Nato sta oba odšla in jo pustila okrvavljeno na tleh. Za njima sta prišla Kličković in natakar, jo spet oblekla in praktično vrgla na cesto, kjer sta dve dekleti, ki sta slišali kričanje in videli del prizora skozi stranišno okno, poklicali policijo. Pričali sta tudi obe dekleti, od katerih je eno brez obotavljanja prepoznalo Aleksića kot enega od moških, ki sta bila z Nemezovo v stranišču.

Zanimivo je bilo tudi pričevanje socialne asistentke Ade Nice, ki je poznala Nilde Nemez še od prej. Povedala je, da je dekle sicer fizično prizadeto, umsko pa skoraj normalno. Odnos, ki so ga imeli v bolnišnici do posiljene Nilde, je vreden posebne omembe. Zaradi hudih poškodb so ji rane zašili s 25 šivi. Drug dan pa so kljub visoki vročini in prognozi prejšnjega dne, ki je govorila o okrevanju v 25 dneh na vrat na nos poslali domov k materi. O ravnanju zdravniškega osebja bodo po teh izjavah najbrž uvedli preiskavo. (if)

Izvolitev predstavnikov v šolsko deželno komisijo

V vseh slovenskih šolah na Goriškem in Tržaškem so bile 27. oktobra volitve zastopnikov učiteljev, didaktičnih ravnateljev, profesorjev na višjih in nižjih srednjih šolah ter ravnateljev višjih in nižjih srednjih šol v deželno komisijo za slovensko šolo. Komisijo predvideva zakon št. 932. Profesorji višjih srednjih šol so za svojega zastopnika izvolili prof. Sama Pahorja iz Trsta, profesorji na nižjih srednjih šolah pa Kazimiro Paulin iz Gorice. Učitelji so izvolili Antona Korošca iz Doberdoba, ravnatelji na višjih srednjih šolah pa so oddali največ glasov ravnatelju Egidiju Košuti.

Ravnatelji nižjih srednjih šol so izvolili za svojega zastopnika Alda Stefanija. Izvoljene kandidate je predlagal Deželni sindikat slovenske šole, učitelji, profesorji in ravnatelji so predloge potrdili. Ker so se uveljavili kandidati liste slovenskega sindikata, je od njih pričakovati, da se bodo vsi zavzemali za napredek slovenske šole, kar je bistvene važnosti za vso slovensko narodnostno skupnost.

F. Š.

ZA TEMELJITO PREOSNOVO ZDRAVSTVENIH STRUKTUR

Pomožno zdravstveno osebje iz F-JK včeraj v sprevodu po tržaških ulicah

Pred večtisočglavo množico so na Goldonijevem trgu spregovorili sindikalisti Prodi, Bravo in Devescovi - V tržaških bolnišnicah je v teku nova 48-urna stavka

Več tisoč delavcev se je včeraj dopoldne udeležilo deželne protestne manifestacije po tržaških ulicah, ki jo je organizirala sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL pomožnega in strežnega osebja bolnišnic v Furlaniji - Julijski krajini. V naše mesto je prispelo več avtobusov iz vseh važnejših središč naše dežele, številni udeleženci manifestacije pa so se pripeljali v Trst z vlakom in osebnimi vozili. Ob 10. uri je sprevod zdravstvenih delavcev in delavk krenil z zbirnega mesta na Trgu Unità po glavnih mestnih ulicah do palače deželne vlade na Carducijevi ulici, od tod pa so se delavci podali na Goldonijev trg. Tu je bil ob 11.30 sindikalni shod.

Zbrani množici delavcev, med katerimi so se dvigali transparenti in napisi, so spregovorili deželni tajnik sindikalne zveze zdravstvenih delavcev FLO Rodolfo Prodi, član tajništva sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL Carlo Bravo in član tajništva tržaške pokrajinske zveze FLO Riccardo Devescovi. Govorniki so poudarili upravičenost protestnega nastopa zdravstvenih delavcev, katerim vlada odreka po pogodbi že predvidene poviške, češ da je treba zajeziti vsako naraščanje javnih izdatkov. V resnici pa je vlada prav pred kratkim dovolila znatne gmotne izboljšave za druge kategorije javnih delavcev, tako zlasti za zdravnike in sodnike. Pomožno zdravstveno osebje in strežno osebje pa se ne zavzema samo za boljše pogodbene pogoje — so poudarili govorniki — temveč tudi za dosego prepotrebnih izboljšav kar zadeva bolnišniško oskrbo in predvsem za temeljito preosnovo zdravstvenih struktur v državi.

Na manifestaciji, katere so se iz solidarnosti udeležila tudi predstavništva številnih tovarniških svetov iz vse dežele, je «baza» FLO delila letak, v katerem so bile nanizane nekatere kritične pripombe na račun delovanja sindikalnih voditeljev, ki da so nič drugega kot «birokrati, ki so jih politične stranke izbrale z namenom, da bi se polastili sindikata». Letake je delilo tudi pomožno zdravstveno osebje pokrajinske psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu: v njih je bilo poudarjeno, da je parlament sprožil psihiatrično preosnovo, ne da bi hkrati poskrbel za sredstva, s katerimi naj bi prizadeto zdravstveno osebje zagotavljalo bolnikom ustrezno oskrbo.

Protestno gibanje bolnišniškega osebja je zajelo vso Furlanijo - Julijsko krajino, toda medtem ko si v drugih središčih dežele sledijo krajše stavke, je v teku v Trstu od 6. ure vsečaj nova 48-urna prekinitev dela. Hrano dovažajo v bolnišnice razne ustanove in zasebna podjetja, ki so se v tem smislu sporazumela z upravami bolnišnic, bolnikom pa strežejo poleg nujno potrebnega osebja tudi svojci in številni prostovoljci. Pri sprejemanju novih bolnikov upoštevajo le nujne primere, za starejše bolnike pa je stavkovni odbor organiziral zasilno domačo oskrbo.

Stavka se bo nadaljevala še danes. Dopoldne je predviden nov sprevod stavkajočega osebja bolnišnic po mestnih ulicah, na pomorski postaji pa bo ob 9.30 sindikalni shod, na katerem bodo obravnavali najbolj pereča vprašanja, ki zadevajo področje javne zaposlitve. (ef)

V petek stavka tudi na tržaški univerzi

Šolski sindikati CGIL, CISL, UIL in CISAPUNI tržaške univerze so sklenili pridružiti se vsedržavni stavki vseučilišč, ki bo 10. t.m. in se vključuje v splošno sindikalno gibanje javnega osebja. Pri tem poudarjajo, da soglašajo s smotri stavke, ki zadevajo zahteve po okvirnem zakonu, trimesečnem obračunavanju draginjske doklade in poenotenju pogojev za javno osebje.

Šolski sindikati ob tem potrjujejo zahtevo po univerzitetni reformi in po enotni pogodbi za učno in neučno osebje ter ostro kritizirajo vladni odlok z 20. oktobra letos. Zaradi tega so sklicali za četrtek, 9. t.m. enotno skupščino osebja univerze, ki bo od 10. uri v predavalnici «Venezian» na glavnem sedežu na Trgu Europa.

Številni transparenti in napisi jasno pričajo o nezadovoljstvu med pomožnim osebjem bolnišnic

SEDEMNAJST DNI PO ARETACIJI ALOJZA HOJNIKA

Še ena aretacija v zvezi s preiskavo o prekupčevalcih z ukradenimi vozili

Gre za 33-letnega Milančana Bruna Zonto - Tržaški tožilec Coassin izdal tudi trinajst zapornih nalogov - Preiskave se nadaljujejo

V okviru preiskav, ki so sledile aretaciji 35-letnega Mariborčana Alojza Hojnika, ki je vrsto let živel v Milanu in za katerega sodne oblasti sumijo, da je vodja organizirane mednarodne tolpe prekupčevalcev z ukradenimi avtomobili, predvsem mercedesi in bmw, so agenti letečega oddelka tržaške kvesture, v sodelovanju s kvesturo iz Milana, ki sta jih vodila dr. Petrosino in dr. La Corte, s Criminalpolom in agenti koprske UJV, izvedli še eno pomembno akcijo. Aretirali so 33-letnega italijanskega državljana Bruna Zonto iz Milana, s Trga Bolivar 13, ki je osumljen prekupčevanja z dragimi vozili.

Kot znano, je akcija stekla v Kopru, kjer so obmejni organi zaplenili več ukradenih avtomobilov in aretirali večje število oseb, med katerimi tudi zahodnonemško državljanko Karin Schlecter. Po njeni aretaciji so preiskovalni organi prišli na sled Alojzu Hojniku, ki je baje znan prekupčevalec z najrazličnejšim ukradenim blagom. Varnostni organi so ga pred približno petnajstimi dnevi aretirali in uvedli široko preiskavo na mednarodni ravni, ki je že obrodila pomembne sadove. Tržaški tožilec dr. Coassin je namreč izdal trinajst zapornih nalogov in odredil številne preiskave, da bi prišlo do novih dokazov, na osnovi katerih bi lahko onesposobili mednarodno tolpo. V okviru teh preiskav so sodne oblasti zbrale nove neizpodbitne dokaze in odredile aretacijo Milančana Bruna Zonte; poleg tega so tudi identicirali še druge člane organizacije, ki jih sedaj iščejo ne samo v Italiji, ampak tudi v inozemstvu. V septembru in oktobru so tudi zaplenile približno dvajset ukradenih avtomobilov, ki jih je tolpa nameravala «prodati» na Bližnji vzhod. Z novo aretacijo so sodne oblasti zadale hud udarec prekupčevalcem z ukradenimi avtomobili, preiskovalne akcije pa se s tem še niso zaključile. Tolpa ima svoje korenine tudi v inozemstvu, zato bo razplet preiskave lahko še zelo zanimiv. Kakor kaže, se ni delovanje tolpe omejevalo le na prekupčevanje z ukradenimi avtomobili; baje naj bi se njeni člani udejstvovali tudi na drugih področjih. Govori se tudi, naj bi bil s tem povezane tudi neki umor, poleg tega naj bi imela v vsej zadevi važno vlogo tudi razpečevanje mamil in prostitucija.

● **Jutri se sestane ob 20.30 na sedežu v Ul. Battisti št. 14 rajonski svet za Novo mesto in Novo mitnico, pod predsedstvom liberalca Traunerja. Obsežni dnevni red predvideva odobritev zapisnika, sporočila predsednika, krepitev struktur rajonskega sveta, imenovanje delovnih komisij, izvolitev enega ali dveh podpredsednikov ter razpravo o razdelitvi občinskega ozemlja za računanje pravičnih stanarin in o družinskih posvetovalnicah.**

V ČETRTEK, 23. T. M., S SPREVODOM PO NAŠEM MESTU

Deželna kmečka manifestacija za premostitev dolgotrajne krize

Na Trgu Goldoni bosta spregovorila vsedržavni predsednik Kmečke konfederacije Avolio in zastopnik slovenskih kmetov

V četrtek, 2. t.m., se je v Vidmu sestal glavni svet deželne Kmečke konfederacije, h kateri je pričlanjena tudi Kmečka zveza iz Trsta, da razpravlja o nekaterih za deželno kmetijstvo zelo važnih in perečih problemih, ki terjajo nujne ukrepe za njihovo ustrezno rešitev.

Seja, ki jo je vodil predsednik E. Simsig, je bila posvečena razpravi in organizaciji velike kmečke manifestacije. Udeležili so se je tudi predstavniki Kmečke zveze iz Trsta.

Predsednik Simsig je najprej na podlagi statističnih podatkov označil hudo krizo, ki jo že dolgo doživlja kmetijstvo v naši deželi. Kriza, ki se je v zadnjem času še zaostrila tako na državni kot na deželni ravni in to predvsem zaradi obotavljanja oblasti pri izvajanju že sprejetih programskih načrtov in zakonov, ki bi morali kmetijstvu ustvarjati ustrezne pogoje za njegov preporod. Bistvene važnosti so v tem pogledu: pravična zakonska ureditev kmečkih pogodb in torej odprava spolovinarstva in kolonata ter boljši pogoji za kmečke najemnike, zakon o zdravstveni reformi in prav tako zakon o pokojninah, ki po sedanjih predlogih bi še vedno zapostavljala kmeta v primerjavi z vsemi ostalimi delovnimi kategorijami.

Tudi na deželni ravni ostaja nerešenih še cela vrsta zelo važnih vprašanj, na katera mora deželna uprava, ki je za to edina pristojna, dati jasne odgovore o njihovi rešitvi. To so vprašanje potresnih področij, ki še čakajo na obnovo, revizija deželne zakonodaje in njeno usklajevanje z državno in z normativo evropske gospodarske skupnosti, sprememba ustavnega zakona deželne ustanove za razvoj kmetijstva, izvajanje ustrezne gospodarske politike, ki naj na osnovi teritorialnega in sektorialnega planiranja ter na podlagi pravilne politike naložb, omogoči sodoben razvoj kmetijstva.

O stanju kmetijstva na Tržaškem je poročal tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, ki je orisal zelo kritično stanje krajevnega kmetijstva v vseh njegovih panogah. Za tako stanje nosijo veliko odgovornost pristojne oblasti, ki so ga dosledno omalovaževale in oškodovale. Dokazov, ki to potrjujejo je nešteto, naj omenimo le celo vrsto razlastitev najboljših agrarnih površin za katere ni krajevno kmetijstvo niti dobilo v zameno poštenih in trajnih protivrednosti. Temu je treba dodati še: pomanjkanje resne gospodarske politike (conskega in sektorialnega načrtovanja), neurejene razmere v deželnih tehničnih uradih (pokrajinskem kmetijskem nadzorništvu in drugih), katerih poslovanje ne zadovoljuje zaradi pomanjkanja osebja ter strokovnjakov, ki bi obvladali slovenski jezik, kar je eden izmed razlogov, ki so našemu kmetu vzbudili nezaupanje do pristojnih oblasti, in v samo bodočnost svojega dela. Zapostavljanje kmetijstva v naši pokrajini pa ne prinaša samo gospodarsko škodo, temveč tudi neprecenljivo narodnostno škodo naši skupnosti, ki tu živi in ki ima prav v kmetijstvu svoje najglobljе in najtrdnejše korenine. Zato se morajo za ta problem zavzeti ne samo slovenski kmet in vsa skupnost, h kateri pripada, temveč vse demokratične sile v državi in deželi, od delavskih sindikatov do političnih strank, ki so se v programskih sporazumih izrekle za novo gospodarsko politiko, kot tudi za čimprejšnjo in pravično zakonsko ureditev globalne zaščite slovenske narodnostne skupnosti v naši deželi.

Po poročilih in diskusiji, ki je sledila, je glavni svet sklenil, da se skliče velika kmečka manifestacija v Trstu v četrtek, 23. novembra letos. Odvijala se bo v sprevodu od železniške postaje do Goldonijevega trga, kjer se bo zaključila z mogočnim zborovanjem, na katerem bosta govorila sam vsedržavni predsednik Kmečke konfederacije Giuseppe Avolio in zastopnik slovenskih kmetov.

Tržaški kmetje in vsa slovenska javnost, skupno z vsemi demokratičnimi silami, se bodo morali neposredno angažirati z vsemi svojimi močmi in sredstvi za čim večji uspeh te manifestacije, ki hoče biti pomemben mejnik v razvoju deželnega in krajevnega kmetijstva.

Edi Bukavec

GLASBENA MATICA
Trst

Sezona 1978 - 79

II. abonmajski koncert

v petek, 10. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SLOVENSKI OKTET

Umetniški vodja **Anton Nanut.** Na sporedu: Gallus, Prelovec, Šavin, Gabrijelčič, Vrabec, Tome, Merkù, Krek, Ipavec, Simoniti.

Prodaja vstopnic v pisarni GM, Ul. R. Manna 29, od 9. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Gledališča

ROSSETTI

Danes ob 18. uri red «prva sreda» «La duchessa di Amalfi» Websterja, v izvedbi Teatra Stabile iz Turina. V abonmaju: kupon št. 2. Rezervacije do ponovitve dne 12. novembra.

AVDITORIJ

Danes ob 20.30 Jole Silvani v recitalu «El triestin in carega». Režija Filippo Crivelli. Za abonente izjemno 50 od sto popusta. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti 2.

* * *

Danes ob 10. uri šolska predstava «Marionette in libertà».

VERDI

V petek ob 20. uri premiera opere «Tosca». Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni.

Jutri ob 18.45 bo v dvorani CCA kritik Massimo Bruni predstavil Puccinijevo opero.

Kino

Ariston Rezervirano za Britisch film club.
Ritz 16.00—22.15 «Pari e dispari». Terrence Hill in Bud Spencer.
Eden 16.30—22.15 «Saxofone». R. Pozzetto, M. Melato, C. Ponzoni. Barvni film.
Fenice 16.00 «Sinfonia d'autunno». Ingrid Bergman in Liv Ullmann. Barvni film.
Nazionale 16.00 «Elliot - il drago invisibile». Barvni Walt Disneyev film.
Grattacielo 16.00—22.00 «Eutanasia di un amore». Ornella Muti in Toni Musante. Barvni film za vse.
Excelsior 16.00 «Grease» (Brillantina). John Travolta in Olivia Newton - John. Barvni film.
Mignon 16.00 «Slip».
Cristallo 16.30 «Demonio dalla faccia d'angelo». Mia Farrow.
Filodrammatico 16.00—22.00 «I porno giochi». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 15.30 «La febbre del sabato sera». John Travolta. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Aurora 16.30 «Alice nel paese delle pornomeraviglie». Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Capitol 16.00 «Lo chiamavano bulldozer». Bud Spencer. Barvni film.
Vittorio Veneto 16.00 «Emanuelle in America». Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ideale Zaprto. Jutri ob 16.00 «Io sono Waldez». Burt Lancaster.
Volta 16.00 «La gang della spider rossa». David Niven. Barvni film.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 8. novembra
BOGOMIR

Sonce vzide ob 6.54 in zatone ob 16.43 — Dolžina dneva 9.49 — Luna vzide ob 13.31.

Jutri, ČETRTEK, 9. novembra
NEVENKA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 11 stopinj, najnižja 5,5 ob 13. uri 11 stopinj, zračni pritisk 1031,5 mb rahlo pada, vlaga 50-odstotna, nebo 3 desetinke pooblačeno, veter 7 km na uro zahodnik, morje rahlo razgibano, temperatura morja 15,4 stop.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 7. novembra se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo pa je 21 oseb.

RODILI SO SE: Elisa Giovanni, Tom Emanuel Van Hespen, Mario Campilongo, Matteo Correnti in Alan Zettin.

UMRLI SO: 73-letna Pierina Scabar por. Vaclik, 93-letna Maria Crevatin vd. Bartoli, 88-letna Giovanna Crevatin vd. Tamplenizza, 73-letna Maria Brogi vd. Giorgini, 73-letna Carmen Verzegnassi, 1 mesec star Manuel Franzoni, 80-letna Teresa Premuda vd. Tabouret, 75-letni Delio Corsini, 69-letna Valeria Ciacchi por. Viola, 50-letna Adele Calzi por. Calzi, 70-letna Albina Bottegaro por. Rizzetto, 68-letni Manlio Maldini, 42-letni Giovanni Kretic, 46-letni Sergio Malazzi, 63-letna Lucia Allegretti por. Murgolo, 71-letni Mario Gull, 76-letni Rodolfo Tendella, 48-letni Romano Ferluga, 72-letni Felice Olivo, 73-letni Giuseppe Fonda, 79-letni Giuseppe Zoli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Drevored XX. septembra 4; Ulica Bernini 4; Ul. Commerciale 26; Trg XXV. aprila 6.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

GLEDALIŠKA ŠOLA

Vabimo vse, ki so se prijavili za gledališko šolo SSG na prvo srečanje v petek, 10. t.m., ob 19. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Stalno slovensko gledališče

KOMISIJA ZA DORAŠČAJOČO MLADINO SKGZ

razpisuje zimovanje v Zgornjih Gorjah od 26. do 2. januarja 1979 za otroke od 8. do 14. leta. Vpisovanje na sedežu SKGZ v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20 III. nadstr. od 9. do 12. ure. Tel. 744249.

OBČINA MILJE

razpisuje javni natečaj s poskušnjo za mesto čistilke/ca z zapadlostjo dne 18. decembra 1978 ob 12. uri. Zahteva se dokončana osnovna šola. Za informacije naj se zainteresirani obrnejo na občinski personalni oddelek.

Vladni komisariat
v deželi
Furlaniji - Julijski krajini
Oddelek za dela
Trst, Ul. Teatro Romano štev. 17

Razpis natečaja za zasebno dražbo za dela pri gradnji osnovne šole v občini Devin - Nabrežina.

OBVESTILO

V skladu s predpisi čl. 7 zakona štev. 14 z dne 2. februarja 1973 ter zakona štev. 1 z dne 3. 1. 1978

se daje na znanje

da bo na oddelku za dela pri tukajšnjem komisariatu zasebna dražba za oddajo gradbenih del za gradnjo osnovne šole v Devinu — v občini Devin - Nabrežina — in sicer gradbena in njim sorodna dela — I. tranša.

Vrednost del na osnovi licitacije znaša 240.103.672 lir.

Dela bodo dodeljena na način, kot ga predvideva člen 1, odstavek c) in sicer tako, kot to določa člen 3 zgoraj omenjenega zakona.

Zahteva se vpis v vsedržavno zbornico gradbenikov II. kategorije za dela v vrednosti od 500 milijonov navzgor.

Prošnje za vabilo na dražbo na kolkovanem papirju od 2.000 lir morajo prispeti na Zavod v priporočenem pismu najkasneje v 12 dneh od objave tega razpisa v deželnem uradnem vestniku.

Na zalepki s prošnjo mora biti označeno, da gre za tekmovanje na dražbi.

Vendar se opozarja, da zahteva za vabilo v nobenem primeru ne obvezuje upravnih organov, ki dražbo razpisujejo.

Prispevki

V počastitev spomina Maria Ižanca darujejo Erika in Renato Ongaro 20.000 lir za poimenovanje osnovne šole v Rojanu, Silva in Walter Pertot 20.000 za TPK Sirena - Barkovlje ter Elza in Tonči Pertot 50.000 lir za TPK Sirena - Barkovlje.

Namesto cvetja na grob dragega Franeta Tončiča daruje I. Stanič 5.000 lir za sklad srednje šole Fran Erjavec v Trstu.

Ob obletnici smrti dragega moža Karla daruje Slava Košuta 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na pok. Karlino Radovič darujejo Zvonko Radović (Trst) 20.000 za moški pevski zbor I. Gruden ter učiteljice osnovne šole Virgil Šček 10.000 lir za postavitev spomenika Igu Grudnu v Nabrežini.

V spomin na Miloša Kodriča daruje Majda Terčon 10.000 lir za postavitev spomenika Igu Grudnu.

Za postavitev spomenika Igu Grudnu v Nabrežini darujejo: Zvonko Markovic 25.000, Cvetka, Martin ter Mileva 10.000, Danilo Lupinc 10.000, Pepi Pertot 5.000, Božič Šemec 10.000, Gostilna Silvester in Liliana 20.000, Lidija Golemac 10 tisoč, trio Mavrica - Općine 30.000 ter Igor Starc 10.000 lir.

V počastitev spomina dr. Tončiča darujeta Tatjana in Jože Koren 15.000 lir za sklad Sergija Tončiča in 15.000 lir za sklad Albina Bubniča.

V počastitev spomina odv. dr. Franeta Tončiča daruje dr. F. Škerlj 10.000 lir za Dijaško matico.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. štev. 732-627.

Mali oglasi

KUPIM stari dinar, kovance. Interesente prosim, da se oglasijo osebno ali pismeno na naslov Janko Ozbič, Ljubljanska 24 — Postojna.

IŠČEM dve sobi po možnosti z domačo hrano. Anton Mihelič — akademski slikar — penzion Habrle - Tarvisio città.

TEHNIČNA RISARKA s trinajstletno prakso išče poldnevno zaposlitev, tudi honorarno. Telefonirati na številko 213034.

VW GOLF LS 1600 75 HP letnik 1976 v odličnem stanju prodam zaradi preselitve. Telefon (040) 826759.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

TEČAJI VALUT V MILANU
DNE 7. 11. 1978

Ameriški dolar	836.—
Funt šterling	1656.—
Švicarski frank	504.—
Francoski frank	191.—
Belgijski frank	26.—
Nemška marka	436.—
Avstrijski šiling	60.—
Kanadski dolar	650.—
Holandski florint	400.—
Danska krona	153.—
Švedska krona	183.—
Norveška krona	160.—
Drahma	18.—
Dinar	38.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ V GORICI

Šestnajst društev opozarja na pritiske da se izmaliči obraz Beneške Slovenije

Beneška društva zahtevajo, naj jih sprejme posebna komisija pri predsedstvu vlade - Reforma višjega srednjega šolstva - 20. t. m. se sestane glavni odbor

Akcija beneških Slovencev za uveljavitev narodnostne identitete, pobude Slovenske kulturno - gospodarske zveze, politični položaj v Trstu ter vprašanja šolstva, to so bile poglavitne teme, s katerimi se je ukvarjal izvršni odbor SKGZ na svoji ponedeljkovi seji v Gorici. Predsednik SKGZ Boris Race je uvodoma počastil spomin pokojnega dr. Franeta Tončiča, uglednega slovenskega javnega delavca in odvetnika, ki je vse svoje življenje posvetil boju za ohranitev in razvoj Slovencev v Italiji tako med obema vojnama, kakor tudi po zadnji svetovni vojni.

Nato je povzel besedo Viljem Černo, ki je povedal, da bodo slovenska društva v videmski pokrajini predstavila javnosti dokument, naslovljen na predsednika vlade Andreottija ter predsednika vladne komisije za globalno zaščito Cassandra. V dokumentu, ki so ga podpisali predstavniki 16 slovenskih kulturnih društev v Kanalski dolini, Reziji, Terski in Nadiških dolinah, izpodbijajo trditve nekaterih županov beneških občin v zvezi s slovenskimi narodnostnimi značilnostmi prebivalstva, ter zahtevajo, da jih komisija pri vladi v Rimu sprejme in jim tako omogoči neposredno obrazložitev položaja.

Po obširni razpravi, v kateri so bile osvetljene vzporedne akcije beneških kulturnih društev in njihovih članov, da izpodbijejo nesprejemljive trditve o ločevanju Slovencev v kategorije ter o zavračanju jasnih nacionalnih značilnosti slovenskega prebivalstva v videmski pokrajini, je izvršni odbor SKGZ podčrtal pomen dejstva, da so dokument podpisali predstavniki vseh slovenskih društev v videmski pokrajini.

Izvršni odbor je tudi podprl vse tiste akcije, ki jih podpisniki dokumenta ter družbeno politične sile ocenjujejo kot koristne v boju za priznanje narodnostnih pravic. Izvršni odbor je obsodil zakulisne pritiske na beneške župane, da bi s potvorjenim prikazovanjem resničnega narodnostnega položaja izolirali beneške, rezijanske in kanalske Slovence od ostalih Slovencev in s tem preprečili, da bi skupaj s tržaškimi in goriškimi Slovenci bili vključeni v globalno zakonsko zaščito.

Karel Šiškovič je nato poročal o delovanju odbora za šolstvo v Beneški Sloveniji in je osvetlil več aspektov tega važnega vprašanja. V zvezi z reformo višjega srednjega šolstva pa se je zadržal ob členih, ki govore o manjšinskem šolstvu, za katero ne veljajo enaki pogoji kot za večinsko šolo. Razvila se je razprava o področjih in smereh slovenske šolske strukture, pri čemer je izvršni odbor menil, da se glede tega morajo izreči vse slovenske komponente in zlasti tržaški in goriški šolski odbor ter zastopstvo Slovencev v videmski pokrajini. Zakonski osnutek bodo verjetno še v tem letu sprejeli v senatu, zakon sam pa bo moral pričeti veljati v šolskem letu 1980 - 81.

Izvršni odbor je končno potrdil sklep, da se bo 20. t.m. sestal glavni odbor, ki bo razpravljal o poteku proučevanja materialov o globalni zaščiti v posebni komisiji pri predsedstvu vlade. Na dnevnem redu bo tudi poročilo o delovanju organov zveze in izpopolnitev izvršnega odbora.

● **Na sedežu** goriške zveze industrijcev bo v petek sestanek s sindikalisti o odprtih vprašanjih v tovarni Detroit v Tržiču. Gre za povečanje števila zaposlenih v tovarni, za novo produktivno nagrado in še za druga notranja vprašanja.

Odpusti v sovodenjski predilnici?

Do včerajšnjega dne ni nihče med delavci sovodenjske tekstilne tovarne, ki jim grozi odpust, dobil od lastnika tovarne odpustnega pisma. Kot je znano je ta zagrozil, da bo odpustil 70 delavcev z včerajšnjim dnem. To so nam povedali včeraj zvečer zastopniki pokrajinskega sindikata tekstilcev. Povedali pa so nam tudi, da so pred dvema dnevoma dobili od zveze industrijcev pismo, v katerem je potrjen odpust 70 delavcev in da je postopek v teku. Izvedeli smo tudi, da so včeraj tako goriški župan kot predstavniki deželne vlade skušali od industrijca doseči, da bi preklical najavljene odpuste. Ne poznamo pa rezultata teh posegov.

GLASBENA MATICA
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA — ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

ABONMAJSKA SEZONA 1978-79

Program: TRIO TARTINI iz Ljubljane; ORKESTER, ZBOR IN SOLISTI LJUBLJANSKE OPERE; KLAVIRSKI RECITAL MARINE HORAKOVE; PEVSKI ZBOR COLLEGIUM MUSICUM iz Beograda; koncert, ki ga je treba določiti.

PRVI KONCERT BO V ČETRTEK, 16. NOVEMBRA 1978, V PALAČI ATTEMS S TRIOM TARTINI.

Abonmaji: redni 8.000 lir, znižani 4.000 lir. Posamezna vstopnica 2.000 lir, vstopnica za opero 3.000 lir. Abonmaje lahko kupimo v pisarni SPZ, Ul. Malta 2 in v pisarni Arturja Koschute, Ulica Mameli 5.

Razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev — Gorica priredi družabno srečanje za svoje člane na Krasu dne 16. novembra ob 12. uri v Velikem Repnu pri Škabarju. Prijave sprejemamo za goriške člane v Ulici Malta 2 danes in jutri od 10. do 12. ure.

Prva akcija mladinskega odseka Sovodnje

Po občnem zboru in prvi seji si je Mladinski odsek «Sovodnje» kaj kmalu privihnil rokave in začel z delom. Prva akcija je stekla pod nazivom «Akcija čiščenja spomenikov». Začeli smo kar s spomenikom, ki je najbližji našemu sedežu in sicer s spomenikom ZSŠDI. Akcija bi se morala nadaljevati še s čiščenjem spomenika padlim v NOB. Žal to nam ni popolnoma uspelo, ker nam je zmanjkalo časa.

Zakaj smo se mladinci odločili prav za ta korak? Odločili smo se zato, ker smo bili prav pred prvim novembrom, dnevom ko se ves svet spominja svojih mrtvih. Zato smo tudi mi smatrali za potrebno, da s to akcijo počastimo naše padle v NOB in ljudi, ki so se trudili za razvoj športa v zamejstvu in na slovenski zemlji sploh.

Tej akciji se je odzvalo precejšnje število predvsem mlajših članov odseka. Ti so pod vodstvom nekaj starejših članov opravili zelo dobro delo. Toda pri akciji s tako velikim pomenom smo pričakovali veliko večji odziv mladincev. Krivdo bi lahko pripisali naši neizkušenosti pri organizacijskem delu. Prepričani pa smo, da bomo v prihodnje tovrstne akcije bolje organizirali in tako bo tudi odziv mladih bolj masoven.

Rafko Butkovič

Sindikalna federacija o goriškem skladu

Tajništvo pokrajinske sindikalne federacije je poslalo raznim ustanovam, občinam, konzorcijem in trgovinski zbornici v Gorici pismo, s katerim zahteva soočenja o njihovih potrebah za gradnjo raznih infrastruktur, za katere hočejo omenjene ustanove zaprositi prispevke iz goriškega sklada. Doslej je razširjeni odbor trgovinske zbornice dal denar iz prvih dveh letnih kontingentov tega sklada raznim ustanovam, ki so ga zaprosile, nekaterim pa je prošnjo odbil.

Tajništvo sindikalne federacije hoče soočanje z ustanovami, ker ima svojega zastopnika v odboru trgovinske zbornice in želi, da bi ta zastopnik dejansko zastopal stališča sindikalne federacije.

Komemoracija demokristjanskih prvakov

Umrlim prvakom Brunu Calderiniju, Rolandu Cianu in Ettoru Vallauriju je bil posvečen večer, ki ga je posoška krščanska demokracija priredila v goriškem avditoriju v ponedeljek zvečer. Poleg tukajšnjih demokristjanskih prvakov so bili prisotni tudi predsednik deželne vlade odv. Comelli in poslanca Fioret in Marocco.

O liku teh prvakov, ki so precej preobrazili posoško krščansko demokracijo, ki je bila takoj po vojni prežeta z nacionalistično in skrajno konservativno miselnostjo, je govoril pokrajinski predsednik prof. Pagura, ki je poudaril tudi njihovo vlogo pri ustvarjanju odnosov s tukajšnjo slovensko manjšino, z levičarskimi silami in s sosedno Slovenijo.

To lahko tudi mi ugotavljamo, še posebej za prof. Calderinija in dr. Ciana, ki sta s svojo odprtostjo dokazala, da se da marsikaj doseči v spoprijateljevanju, bila pa sta prav zaradi tega večkrat ovirana v svojem delu. Prof. Calderini, ki je bil v petdesetih letih načelnik demokristjanske skupine v občinskem svetu, se je kmalu umaknil iz politične arene, dr. Cian pa je bil v petdesetih letih «izgnan» na italijanski Jug, po svojem povratku domov pa je bil kmalu politično izoliran.

Uspela stavka v bolnišnicah

Tudi včerajšnja stavka v bolnišnicah je popolnoma uspela. Zagotovljene so bile najnujnejše službe. V bolnišnicah na Goriškem so spet prišli v kuhinje vojaki, ki so poskrbeli, da so bolniki dobili topel obrok hrane.

Program občine na seji v Tržiču

V občinskem svetu v Tržiču se bo na seji v petek zvečer pričela razprava o delovnem programu nove občinske uprave, ki jo podpirajo socialistična, komunistična in socialdemokratska stranka. Seja se bo pričela ob 20.30.

Predavanja

Ob priliki 1.400. obletnice stolnice v Gradežu bo univ. prof. Sergio Tavano predaval jutri v goriškem avditoriju o vlogi te cerkve v Gradežu. Pričetek ob 18.30.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna «Centrale», Trg republike, tel. 72-341.

Za Sv. Ano izboljšana avtobusna proga

Mestno avtobusno podjetje je uslišalo prošnji prebivalstva naselja Sv. Ane in tamkajšnjega rajonskega sveta in od jutrišnjega dne bo avtobusna proga nekoliko spremenjena. Sprememba bo poskusnega značaja, kajti ugotoviti je treba če zahteve rajonskega sveta odgovarjajo dejanskim potrebam.

Avtobus, ki povezuje mestno središče z industrijsko cono in vozi skozi naselje Sv. Ane bo od jutrišnjega dne vozil od glavne pošte po obeh korzih do Drevoreda 24. maja, zavil bo v Ulico Duca d'Aosta, iz te bo zavil v Ulico Puccini in šel dalje po ulicah Cipriani, Cossar, Garzarolli, Toscanini in dalje proti industrijski coni. Enako bo avtobus vozil ob povratku v mesto. Na novih postajališčih so že postavili tablice z urniki avtobusov.

Mestno podjetje obvešča zainteresirane, da imajo poleg voženj na tej progi (ojačili jih bodo ob konicah v času poskusnega obratovanja) tudi jutranjo vožnjo z odhodom iz Sv. Ane ob 7.30. Ta avtobus vozi na progi Sv. Ana - glavni kolodvor - Korzo Italija - Korzo Verdi - Pošta - Podgora.

Martinovanje goriških planincev

Že dolgo vrsto let se goriški planinci zbirajo na martinovanju, ki pomeni zanje nekak zaključek poletne dejavnosti. Zbirali so se dolgo let v raznih krajih, nazadnje več časa v Mostu na Soči, lani so izbrali za cilj svojega izleta Lipico. Tam se bodo zbrali tudi letos, v nedeljo, 12. novembra, kjer bodo imeli večerjo. Srečanje pa bodo pričeli že prej, zabavali se bodo s tombolo, zatem pa bodo tudi zaplesali. Ker je v avtobusu še nekaj prostora in nekaj prostorov je prostih tudi v jedilnici hotela Maestoso vabimo zamudnike, da se javijo nemudoma na sedežu SPD v Ulici Malta 2.

Prosveta

Slovenska prosvetna zveza priredi danes zvečer, ob 20.30, na sedežu v Ul. Malta 2, posvet pevovodij zborov, ki so včlanjeni v SPZ na Goriškem. Prosimo točnost.

Razstave

V galeriji La Bora v Ronkah razstavlja v teh dneh svoja najnovejša dela slikar Renzo Moreu.

Kino

Gorica

CORSO 17.30—22.00 «Buck Cassidy», P. Newman, C. Ross.
VERDI 17.00—22.00 «Odissea 2.000».
VITTORIA Zaprto zaradi počitka.

Tržič

PRINCIPE 17.00—22.00 «Volontari per destinazione ignota».
EXCELSIOR 16.30—22.00 «Delirius».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Old Shurehand». Ameriški film.
SVOBODA 16.00 «Tom in Jerry najboljša sovražnika». Ameriški film. 18.00—20.00 «Sokolova senca». Ameriški film.
DESKLE 17.30—19.30 «Vojna zvezd». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna San Giusto, Korzo Italia 244, tel. 83-538.

Prispevki

Namesto cvetja na grob pokojnemu Francu Petejanu darujejo bratranci Ada, Bruno in Ana 30.000 lir v sklad za razširitev Kulturnega doma v Sovodnjah. V isti namen daruje Milena Tomšič 20.000 lir za športno društvo «Sovodnje». Prav tako v isti namen darujeta Ivana in Mirko Cotič z družino 20.000 lir za Kulturni dom v Sovodnjah in družina Bogdana Tomšič in Frančiška Devetak 20.000 lir za prosvetno društvo «Sovodnje».

V spomin Margarete Pangerc darujeta družini Petrussa in Coceani 20.000 lir zvezi goriških krvodajalcev.

ZDRAVNIK JE VLOŽIL PRIZIV PO PRVI RAZSODBI

Popolnoma oproščen na goriškem sodišču primarij tržiškega ginekološkega oddelka

Letos spomladi ga je tržiški pretor obsodil na dveletno prepoved izvrševanja javne funkcije

Veliko zanimanje je vladalo za včerajšnji prizivni proces, ki ga je sprožil tržiški zdravnik dr. Antonio Lucchesi, primarij v ginekološkem oddelku tamkajšnje splošne bolnišnice, proti razsodbi tržiškega pretorja izpred sedmih mesecev. Takrat je dr. Lucchesija tržiški pretor obsodil na devet mesecev zaporne kazni, 400.000 lir globe in dveletno prepoved izvrševanja javnih funkcij. Na podlagi te razsodbe je upravni svet tržiške bolnišnice suspendiral iz službe primarija. Sedaj pa bo ta spet zasedel svoje mesto in najbrž bo dobil še zaostalo plačo.

Zakaj je bil dr. Lucchesi obsojen pred sedmimi meseci? Sodišču ga je prijavil eden izmed njegovih asistentov. V letu 1975 naj bi bil, sodeč po prijavi, napisal v klinično kartelo neke pacientke, da ji je odstranil cisto, medtem ko naj bi bil v resnici odstranil le del te ciste. Zaradi tega, tako je bilo rečeno v prijavi, se je morala pacientka leto kasneje spet zateči v bolnišnico. Prav tako je bil primarij ginekološkega oddelka obtožen, da ni po drugi operaciji napravil vse, kar je bilo potrebno, da bi bilo s pacientko vse v redu.

Tržiški pretor je letos spomladi upošteval izjave asistenta in dr. Lucchesija obsodil tako, kot smo zgoraj omenili. Včeraj je državni pravdnik dr. Grieco zahteval potrditev prve obsodbe. Primarija sta branila odvetnika Pedroni in Amigoni, sodni zbor so sestavljali dr. Costa kot predsednik, dr. Mancuso in dr. Bassi kot stranska sodnika. Sodniki so po dveh urah seje razsodili tako, da so oprostili primarija zaradi pomanjkanja dokazov kar se tiče uspeha ali neuspeha operacije, ker dejanje ni kaznivo zaradi vpisa v klinično kartelo.

Za proces je vladalo veliko zanimanje, kar je tudi razumljivo, saj so razne ženske skupine že pred sedmimi meseci imele demonstracije in tudi izdale letake s precej hudimi obtožbami.

Poseči za odložitev strelskih vaj

V ponedeljek, 6. novembra ni bilo napovedanih strelskih vaj v kraju Cà delle Vallate pri Krminu. Vojaška oblast jih je odgodila v pričakovanju sklepa paritetične komisije, ki se sestane 10. novembra. Tudi za danes, 8. novembra so bile napovedane strelske vaje. Kaj bodo storile vojaške oblasti?

Kakor smo izvedeli, je župan Zar včeraj obiskal goriškega prefekta Barassa ter mu posredoval zahtevo, sprejeto na izredni seji občinskega sveta v soboto zvečer, da se vaje prekličejo v pričakovanju skorajšnje odločitve vojaških in civilnih oblasti. Občinski predstavniki upajo, da bodo tudi danes upoštevali njihova priporočila, podobno kot so jih v ponedeljek. Radikalci so ob tem dogodku, v skladu s svojo neresno prakso, zagnali po krminskih cestah vik in krik ter za danes napovedujejo mirno ter protimilitaristično zasedbo poligona. V tiskovnem poročilu obtožujejo občinsko upravo, da se ni dovolj hitro zganila ter preprečila namestitev poligona na območju, ki je zaščiteno z deželnim urbanističnim načrtom.

Vodilni člani pokrajinskega odbora KD so podtajnika v obrambnem ministrstvu Mazzola opozorili na neprimernost strelskih vaj pri Krminu. Mazzolo je dejal, da so se za vaje odločili še pred pričetkom veljavnosti določil deželnega urbanističnega načrta. Obvezal se je, da bo zadevo predočil nadrejenim, pri tem pa je dodal, da je pristojno vojaško poveljstvo na zadevo že opozorila dežela, da bi šla na roko zahtevam krajevnih oblasti.

Vsekakor je poglavitna zahteva levičarske krajevne uprave, da se poligon pri Krminu odpravi.

Občinski odbornik v Krminu de Cironcoli, ki je bil včeraj skupno z županom Zarom pri prefektu Barassu, je podal ostavko na svoj položaj ter zahteval, naj mu sledijo tudi ostali odborniki. Odstop de Gironcolija, ki je bil izvoljen kot neodvisen na listi KPI, ne bo imel posledic. PSI je v sinočnjem tiskovnem poročilu že napovedal svoje stališče. Dejal je, da de Gironcolijeva koraka ne gre posnemati.

Po dolgi bolezni nas je v splošni bolnišnici v 79. letu starosti zapustil naš dragi

DANILO SEMOLIČ

Pogreb bo danes, 8. novembra, ob 14.30 iz cerkve v Gabrjah.

Žalostno vest sporočajo: žena Marija, sin Ivan, hčere Jolanda, Jelka, Ida, Olga in Ana, zetje, snaha, vnuki ter vsi sorodniki

Gorica, Gabrje, 8. novembra 1978

(Pogrebno podjetje Preschern - Gradišče)

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA ITALIJANE KI ŽIVIJO V DOLINSKI OBČINI

V ponedeljek zvečer se je začel v osnovni šoli «Fran Venturini» v Boljuncu četrti tečaj slovenščine za one Italijane, ki živijo in delujejo na področju dolinske občine. Tečaj organizira krožek za družbene vede «Henrik Tuma» in ga vodi Vojko Colja. V tečaj je vpisanih okoli 20 ljudi

Novost na knjižni polici

Ponovno dve novi knjigi zbirke «Zgodovina v sliki»

Tisti bralci, ki redno zasledujejo naša poročila o novih knjigah, lahko spremljajo tudi poročanje o eni močno zanimivih knjižnih izdaj o zbirki Zgodovina v slikah. Ta zbirka, ki je prevod originalne nemške izdaje Holle Verlag, je v slovenščini dosegla s sedanjima zvezkoma že štirinajst knjig in se tako bliža svojemu uspešnemu zaključku. Kljub skeptičnosti je Državna založba, ki zbirko izdaja, z njo uspela, tako kot je uspela s zbirko Umetnost v slikah. Sedanji trinajsta in štirinajsta knjiga posegata že v novejši čas in bosta tako morda še bolj privlačni ter zanimivi za današnjega bralca. Odlikujeta pa se tudi z bogatejšim slikovnim gradivom, kar je zasluga razvijajočega se slikarstva, ki je v 18. in 19. stoletju začelo posvečati svoje teme tudi zgodovinskim dogodkom in tako ustvarilo traje spomine na svoj čas.

Trinajsta knjiga zbirke Zgodovina v slikah je kolektivno delo več nemških zgodovinarjev, slovensko izdajo pa so pripravili prof. Branko Božič in Tomaž Weber ter prevajalka Helena Menaše. Tako kot pri vseh dosedanjih knjigah te zbirke. Tudi notranji razpored je tak kot doslej pri vseh knjigah. Najprej je kratek zgodovinski pregled obdobja, ki ga knjiga zajema, nato sledi kronološki potek, ki predstavlja jedro knjige, na koncu pa so pojasnila in dopolnila. Med tekstom pa je bogato, predvsem barvno gradivo, ki pojasnjuje in dopolnjuje kratek tekst. To je razumljivo, saj govorimo o zgodovini v slikah in je poudarek prav na slikovnem gradivu.

Trinajsta knjiga zajema obdobje od leta 1714 do 1790, torej obdobje, ki je pomenilo začetek novega časa. To je bila doba razsvetljenstva in doba absolutizma, ki sta značilna za ta čas, ki pa pomenita tudi novo obdobje v zgodovini evropskih narodov in sploh narodov vsega sveta. Predvsem je bilo to obdobje tisto obdobje v katerem so se začele meščanske revolucije zlasti francoska revolucija. Zato je del knjige, ki je zdaj pred nami, posvečen prav temu francoskemu in evropskemu fenomenu. V okviru tega obdobja sta prikazani tudi Španija in Avstrija, deloma pa tudi Rusija, ki se je pod Petrom Velikim razvijala v močno evropsko državo. Ta pa je bil čas razvoja evropske glasbe in literature.

Jasno je, da knjiga, ki naj prikaže ves svet ni mogla pustiti ob strani dogodkov na drugih celinah. Obdobje, ki je zajeto v knjigi, je bilo pomembno za neodvisnost Združenih držav Severne Amerike. Nasprotno pa se je v Indiji utrjeval angleški kolonializem. Prav tako tudi v Afriki. Kitajska je doživljala razcvet pod mandžujsko dinastijo, prav tako se je dvigala Japonska iz svoje izoliranosti. In Avstralija se je začela prebujati kot samostojna celina zemeljske oble. In ker so v tem obdobju živeli močni vladarji, ker je cvetela arhitektura in je zaživelo slikarstvo kot upodabljanje realnega sveta, imamo iz tega obdobja veliko dobrih in zanimivih podob, pa naj nam te prikazujejo kralje, velike bitke, življenje na gradovih, turške sultane ali pa stare japonske hiše. Slikovnega gradiva je obilo, večinoma je barvno in prav to daje knjigi svoj pečat.

Štirinajsta knjiga, ki so jo pripravili isti avtorji in slovenski sodelavci in ki je notranje urejena enako, je po svoji vsebini še bolj zanimiva. Zajema namreč čas od leta 1790 do leta 1850, to pa je čas, ki je bil zlasti za nas Evropejce še bolj zanimiv. To je bil namreč čas Napoleona in restavracije absolutizma, pa tudi čas revolucij okoli leta 1848. Zato so avtorji to obdobje poimenovali kot obdobje Napoleona in restavracije.

To je bil torej čas Napoleonovih vojn, premoči Francije in njenega zatona, osvobajanja Evrope izpod tiranstva, čas razvoja Rusije, angleške industrijske revolucije in čas revolucij v Franciji, Avstriji in Nemčiji. Združene države so se v tem obdobju utrjevale in razširjale, turška država se je obnovila, v Indiji se razvija imperializem, v Avstraliji se začne kolonizacija celine, Kitajska pa v tem obdobju izgublja svojo moč. Skratka, gre za zanimivo obdobje začetka razvoja modernega sveta, ki ga označujejo velike bitke, propadanje in nastajanje držav, razvoj umetnosti, literature in industrije. Ker imamo v tem obdobju veliko slavnih slikarjev, ki so upodabljali zgodovinske dogodke, avtorji knjige glede slikovnega gradiva niso bili v zadregi. Veliki zgodovinski dogodki so predstavljeni v reprodukcijah monumentalnih slik, prav to pa daje knjigi še poseben mik.

Seveda ne smemo zanemariti besedila, ki je sicer bolj skopo, skuša pa dati vsaj pregled vseh pomembnih dogajanj na vsem svetu. Za strokovnjake seveda tak skop način podajanja gradiva ne more ustrezati, nestrokovnjaku pa vendar ob slikovnem gradivu močno približa vsaj glavna dogajanja tistega časa, čeprav mu seveda tudi ne more dati popolnega odgovora na posamezna vprašanja. Koristne pa so razlage pojmov in pojavov, iz katerih bo marsikateri bralec šele spoznal določene pojave in silnice, ki so pomembni za razumevanje zgodovine.

Skopost besedila, bogastvo slik, razlage dogodkov in pojmov vse v luči novega gledanja na zgodovino, to so značilnosti zbirke Zgodovine v slikah, značilnosti, ki prihajajo še posebno do izraza v zadnjih dveh knjigah, ki začenjata obravnavati 18. in 19. stoletje. Sl. Ru.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

12.30 Argumenti
Plačna džungla
13.00 Klasika in romantika v evropski slikarski umetnosti
Dominique Ingres
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
14.10 Jezik za vsakogar:
Francoščina
16.55 Nogomet:
ČEŠKOSLOVAŠKA-ITALIJA
V odmoru KRONIKE Dnevnika 1
18.45 10 HERTZOV
glasbena oddaja, ki jo vodi Gianni Morandi
19.20 OMER PASCHA
«Sarajevski janičarji»
19.45 Almanah, Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 PO POTEH KALIFORNIJE
«Čikaški nedotakljivi»
Drugi del filma, ki ga je režiral Richard Benedikt
21.35 ZGODBE V OGLEDALU
«Prokleta nedelja», 3. oddaja
22.05 Športna sreda
Košarka (Turin):
CHINAMARTINI - XEROX
Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Dnevnik 2 - IZ NAŠIH STUDIOV - Diskusija o televizijskih programih
13.00 Dnevnik 2 - OB 13. URI
13.30 *Stari poklici, nova šola*
14.25 Ferrara: Nogometna tekma
17.00 *Program za mladino*
«Fred Bassetto», risani film
17.05 «Simpatični ničvredneži»
komični filmi tridesetih let
18.00 Ekologija in obstanek
«Prebivalstvo», 3. nadalj.
18.30 Iz parlamenta
Dnevnik 2 - ŠPORT
18.50 Programi pristopanja
19.05 Dober večer z...
RENATOM RASCLOM
Ob koncu Vremenska slika
19.45 Dnevnik 2 - ODPRTI STUDIO
20.40 UMOR PATERNO'
Delo so za TV pripravili Guido Guidi, Paolo Levi in Gianluigi Calderone, slednji je poskrbel za režijo.
21.45 STROJ, KI NOSI IME KINEMATOGRAF
2. nadalj.: «Predmestja»
22.30 Vidim, slišim, govorim:
Knjige
23.00 Programi pristopanja
Ob koncu Dnevnik 2 - ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

8.30 - 10.00 TV šola
O državi, Pogovor s Tonetom Pavčkom, Jezikoslovje, Kocka, Risanka
17.15 DNEVNIK
17.20 Z besedo in sliko
17.35 «Poskočna domišljija»
serijska oddaja
18.00 OBZORNIK
18.10 *Na sedmi stezi*
športna oddaja
18.40 NAŠA PESEM 78
19.10 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.00 Film tedna: «Vojna deklet»
22.15 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
22.20 DNEVNIK
23.35 Miniature: Moja dolina v besedi in sliki Albina Lanca

Koper

20.00 Otroški kotiček
20.15 DNEVNIK
20.35 «Trije franki miloščine»
21.40 Zakladi Britanskega muzeja
22.10 Živalica
Film iz serije «Črni humor»

Zagreb

17.35 TV koledar
17.45 *Daljnogled*
18.15 Dokumentarni film
18.45 Popularna glasba
20.00 Izbor v sredo
22.15 Jaz, petek - feljton

ŠVICA

18.30 *Zgodbe za najmlajše*
19.05 V hiši in izven nje - Družinska in socialna realnost
20.45 Argumenti
21.35 Glasbeni program iz studia Nastopa Nanni Svampa

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.05 Prijateljsko iz studia; 9.05 Včeraj in danes; 9.30 Nekdanji avtorji, kakor jih vidi Boris Pahor; 9.40 Ritmična glasba; 10.05 Koncert sredi jutra; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Odlomki iz operet; 13.15 Naši zbori; 13.35 Orkestri lahke glasbe; 14.10 Mladi pisci; 14.20 Kličite Trst 31065; 16.30 Otroci pojo; 17.05 Mi in glasba: koncert violončelista Miloša Mlejnika in pianista Janka Šetinca v baziliki sv. Silvestra v Trstu; 18.05 Recital.

KOPER

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 18.30, 20.30 in 22.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Operni protagonisti; 9.15 Radijska nadaljevanka; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.15 Orkester Baiardi; 10.32 Popevka dneva; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Poslušajmo jih skupaj; 12.05 Glasba po željah; 14.10 Plošče; 15.00 Mladi pred mikrofonom; 15.10 Glasbena oddaja; 15.40 Popevke; 16.00 Kulturna oddaja; 16.40 Glasbeni notes; 17.00 Mladim poslušalcem; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasba po željah; 18.35 Domači pevci lahke glasbe; 20.00 Glasbena medigra; 20.32 Rock Party; 21.32 Komorna glasba; 22.45 Glasba za godala.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00, 23.00 Poročila; 6.00 - 7.30 Sinoči, davi; 8.40 Včeraj v parlamentu; 8.50 Glasbeni utrinki; 9.00 Razmišljanja, glasba, godki in osebnosti; 11.30 Radijska priredba; 12.05 Vi in jaz; 14.05 Glasbeni program; 14.30 Italo Svevo po petdesetih letih; 15.05 Program z Barbaro Marchand; 15.30 Popoldanski spored; 16.45 Prijateljsko nogometno srečanje: Češkoslovaška - Italija; 19.35 Ansambel oneva; 20.05 Radijska drama; 20.35 Program z Otellom Profaziom; 21.45 Kam gre elektronika?; 22.30 Bi govorili o tem?; 23.18 Lahko noč iz...

LJUBLJANA

6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 14.00, 18.00, 19.00, 22.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.25 Zapojmo pesem; 9.40 Aktualni problemi marksizma; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Po Talijinih poteh; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 14.30 Naši poslušalci čestitajo; 15.45 Spomini in pisma; 16.00 Loto vrtiljak; 18.05 Odskočna deska; 18.30 Koncert za besedo - Gozd; 19.20 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom M. Ferlež; 20.00 Koncert iz našega studia; 22.20 S festivalov jazza; 23.05 Literarni nokturno.

VZPODBUDNA POBUDA UNESCO

Evropa mora vrniti odnešene umetnine

Gre za velikanska bogastva, ki ležijo sedaj po raznih muzejih, tudi v samih skladiščih - Vsakdo zahteva svoje

Naša stara Evropa nima le velikanskega materialnega dolga do dežel tako imenovanega tretjega sveta, iz katerega si je naropala velika bogastva, pač pa ima tudi velikanski kulturni dolg, saj je na primer sloviti in izredno bogati, morda najbogatejši muzej na svetu British Museum velikanska zakladnica umetnin iz Afrike, Azije in Latinske Amerike. Če se hočemo podrobneje spoznati s starimi egipčanskimi mumijami, moramo v Turin, v London ali pa tudi na Dunaj. Skratka Evropejci niso ropali le bogastev v obliki surovin, pač pa so odvažali domov tudi umetnine. V zvezi s tem in hkrati v zvezi s prebujanjem tako imenovanega tretjega sveta je zanimivo, kaj je pred nedavnim objavila afriška publikacija «Jeune Afrique» v zvezi z ustreznim mednarodnim zasedanjem v Palermu. Afriški napredni list piše:

Poziv, ki ga je UNESCO nedavno naslovil na razvite dežele, naj vrnejo neke umetnine deželam tretjega sveta, dobiva čedalje večji odmev. Dokaz o tem je tudi zasedanje, ki je bilo od 30. septembra do 7. oktobra v Palermu in v Taormini, kjer se je zbralo kakih 60 direktorjev muzejev, rektorjev vseučilišč, arheologov in časnikarjev iz vrste prizadetih dežel. Zasedanje je bilo izredna priložnost za daljše vendar pa utemeljene razprave in konfrontacije. Neki delegat je izzval pravo senzacijo, ko je odkril, da je v zbirki nekega kolekcionista v Milanu nič manj kot 11 tisoč umetniških predmetov iz Ekvadorja. In gre za umetnine, za katere ne moremo izraziti njihove cene, vrednosti. In ekvadorska vlada kljub vsem svojim ukrepom, kljub vsem svojim naporom ni mogla doslej dobiti od tega milanskega zbiralca umetnin niti enega «kosa». Nekdo je na tem zasedanju sprožil tudi vprašanje vračanja nekih znanih starih umetnin Grčiji, in sicer umetnine, ki so v londonskem Britanskem muzeju. Direktor lagoškega, to je nigerijskega muzeja je poudaril, da njegova država že dolgo let želi dobiti nazaj štiri maske izredne verske vrednosti, toda velike vrednosti za nigerijsko ljudstvo ne pa za ostali svet. Toda te maske so sedaj v Veliki Britaniji in v ZDA, kjer se za poziv niti ne zmenijo. Delegat iz Gane je omenil, da so stare «piroge», znani njihovi čolni, ki so jih Angleži odnesli iz dežele, sedaj nekje v kleteh britanskih muzejev. Gana pa ima en sam tak čoln.

Predstavniki tretjega sveta so poudarili, da bi jim bilo treba pomagati, da se jim vrnejo kulturni zakladi, ki so jim jih odvzeli v kolonialni dobi. Ta kulturna bogastva imajo za njih velikanski kulturni pomen. Poziv, ki ga je generalni direktor UNESCO Amadu Mahtar M'Bow naslovil na razvite dežele, in sicer poziv za vrnitev nekaterih umetniških del, predstavlja za narode, katerim ta bogastva pripadajo, zelo veliko, saj gre za «odkrivanje dela njihove nacionalne bitnosti».

Bivše kolonije pa v svojih zahtevah ne pretiravajo, ne zahtevajo, da naj se jim vrne vse, kar jim je bilo vzeto. Zavedajo se pač, da so posamezna dela s časom postala sestavni del zgodovine dežel, v katerih so danes. Zato so predstavniki teh dežel napravili nekakšno selekcijo tega, kar naj se jim vrne. Zahtevajo samo predmete, katerih odsotnost je «psihološko nesprejemljiva», kar pomeni, da bi bilo treba vrniti «najbolj reprezentativne umetniške zaklade preteklosti» držav Afrike, Azije in Latinske Amerike. Omenjajoč psihološke in tudi politične težave, ki bi jih takšna operacija mogla povzročiti, je generalni direktor francoskih muzejev Pierre Quoniam rekel, da «nimam nič proti zahtevam dežel tretjega sveta». Nasprotno, izrazil je popolno soglasje z njimi in dodal: «Posebno, če se te dežele lahko izkažejo, da bodo zagotovile varno hranjenje teh predmetov v svojih muzejih».

Za to pa so potrebne spremembe v pravnih sistemih nekaterih dežel. So dežele, v katerih ni dovoljen prenos umetniškega dela niti iz enega muzeja v drugega, kaj šele, da bi neko dragoceno umetnino odstopili kaki drugi državi. Zaradi tega bo treba pošteno zabresti v pravno ureditev teh dežel, da bi se našla rešitev. Že omenjeni Pierre Quoniam zato predlaga, naj se določi rok, da bi se z zadevo ne zavlačevalo v nedogled.

Pri UNESCO se zavedajo, da bi ne bilo umestno stopiti v nekakšno «malo vojno» zaradi tega in zato se zavzemajo za poglabljanje dvostranskih ali večstranskih pogajanj med bivšimi kolonijami in njihovimi nekdanjimi kolonizatorji, posebno ker so ta pogajanja že dala določene rezultate. Belgija in Zaire sta 1970. leta že podpisali zelo podrobno sestavljen sporazum o vračanju nekaterih umetniških predmetov, ki predstavljajo najpomembnejšo zairsko umetnost. Kraljevski muzej centralnoafriške umetnosti v Tervurenu (Belgija) ni Zairu vrnil le nekaj izredno pomembnih umetnin, pač pa je izšolal vrsto mladih Zaircev za konzerviranje umetnin. Avstralija je enako pot ubrala glede Papuancev na Novi Gvineji, ki so tako mogli s predmeti, ki so jim jih vrnili iz Avstralije odpreti muzej v Port Moreseyu. Prav tako se je Nizozemska sporazumela z Indonezijo in ji vrnila nekaj predmetov izredne kulturne vrednosti. Francija pa je že 1950 sklenila z Laosom sporazum o vračanju nekih umetnin, leta 1968 pa je sprejela zahtevo Alžirije za vrnitev 300 umetniških predmetov. Italija je pristala na zahtevo Etiopije za vrnitev plošče Axoum.

Hkrati z akcijo meddržavnega odbora, ki se ukvarja z vračanjem umetnin, UNESCO proučuje tudi način, kako to akcijo izvesti do kraja. Po mnenju predstavnikov UNESCO se ne bi smeli držati le «linije prijateljstva», pač pa bi naj to postalo stalna praksa med državami, ki se jih to neposredno tiče.

Obstaja pa še nekaj ovir, ki jih bo treba premagati. Nekaterih principov ponekod nočejo niti obravnavati, kaj šele da bi jih sprejeli. Gre na primer tudi za načelo «domovine», od koder so določeni predmeti. V Afriki pa se zaradi internih in meddržavnih sporov meje držav pogosto menjavajo in s tem nastaja vprašanje, čigav je določeni predmet. Toda tu bi ne smeli biti tako dlakocepski.

KITAJSKA DRUŽBA NEPRESTANO PRESENEČA

Tudi razpoloženje na delu se že odraža na grafikonu

Nizkih dohodkov ne moremo primerjati z našimi, ker so merila drugačna

PEKING — Kitajska vedno preseneča. To je na svoj način tudi prav, kajti to odraža razvoj družbe. Ljudje, ki so bili že davno pozabljeni, ponovno oživijo. So pa tudi ljudje, ki so jih že za živa postavili na oltar, in ki sedaj izgubljajo na veljavi. To velja celo za samega Maocetunga, za katerega se danes tu pa tam že namiguje, da ni bil nezmotljiv. Kitajska, ki je skušala uvesti nekakšno avtarhijo, se začenja široko odpirati svetu. Pa tudi že davno preverjena uravnilovka ni več veljavna. Skratka, kitajska družba se razvija, zanimivo spreminja. O tem je zanimiv naslednji primer.

V tovarni merilnih strojev in instrumentov v Pekingu so stene prekrite z velikimi grafikoni in tablami ter z ustreznimi pojasnili o tem, kako se izvaja nagrajevanje po delu. Nagrajevanje po delu pa bi mogli v našem načinu mišljenja «na kapitalistični način» imenovati tudi preprosto — akordno delo. In obiskovalec, ki ga pot zanese sem, more že na prvi pogled odkriti, da se je razdobje začetnih razprav in diskusij razvilo v akcijo, katere končni cilj je, s pomočjo materialnega spodbujana delavca vplivati na večjo in bolj racionalno proizvodnjo.

Delavci v tej tovarni že danes, v samem začetku poskusa, zaslužijo najmanj 10 odst. več, kot so znašale njihove prejšnje fiksne plače. To je pa posledica tega akordnega dela, posledica sistema materialnega stimuliranja, ki ga pa v vodstvu podjetja nekako zanikajo, češ da ne gre za sistem akordnega dela, ki je v navadi v kapitalističnem svetu, pa čeprav ni in bi ne bilo prav nič zgrešeno nagrajevati delavca po tem, kar on dejansko napravi, ne pa po tem, koliko ur prebije na delovnem mestu, ob stroju ali na polju.

Na velikem platnu so izpisana imena vseh delavcev podjetja. Poleg imena je šest stolpcev, ki vsebujejo šest pogojev za razporeditev podatkov v zvezi z rezultati dela. Seveda so ti pogoji in rezultati prav tako drugačni kot v drugih tovarnah. Prvi pogoj je — «politično delo». In tu skoraj vsi delavci imajo maksimalno število točk — 20 točk. To bi pomenilo, da so vsi delavci obrata na zavidanja vredni visoki politični ravni, oziroma da dosezajo najvišjo mero. To pa z druge strani pomeni, da ni tako težko doseči na političnem področju tudi najvišjo raven. Sicer pa predlogi točkovanja izhajajo iz samih delavskih vrst, iz česar moremo posredno sklepati, da so delavci med seboj «tovariško razpoloženi», da torej tovariško nagrajujejo sodelavce.

Drugi stolpec se nanaša na količino proizvodnje. Tu pa so razlike velike, zelo velike, kajti te lahko znašajo tudi do 50 odst. In ta razlika močno vpliva na končne dohodke posameznega delavca. Tu seveda «tovariško razpoloženje» ne more priti v poštev, kajti gre za konkreten učinek dela, za količino izdelanih strojev in delov naprav.

Pod številko tri je rubrika, ki govori o kakovosti proizvodnje, vtem ko četrti stolpec govori o marljivosti delavca v vzdrževanju opreme, strojev in orodja. V petem stolpcu je govor o nagrajevanju glede na «čas, ki ga delavec prebije ob stroju», v šestem stolpcu pa ocenjujejo «zavzetost» delavca, kar se na Kitajskem prav tako ocenjuje, kajti za njih je treba nagraditi tudi to, ali nekdo dela v tovarni z zadovoljstvom, ali pa njegova navzočnost na delovnem mestu odraža celo nekakšno prisilo. Te ocene dajejo delavci sami in so lahko do svojega včasih tudi nerazpoloženega sodelavca tovariško razpoloženi in mu zato dajo višjo in zato nezasluženo oceno.

Sedaj se postavlja logično vprašanje, ali so delavci v tej tovarni zadovoljni s takšnim sistemom ali ne. Vsi, brez izjeme, zatrjujejo, da so zadovoljni, da pa je to šele prvi korak na novi poti. Sicer pa na Kitajskem, kot kaže, ni nekega enotnega «modela» za sistem nagrajevanja, pač pa si skuša vsak kolektiv sam najti ustrezno rešitev, kako bi delavce vzpodbudil k intenzivnejši proizvodnji in hkrati ravnal tako, da bi v podjetju ne bilo mučno, pač pa naj bi delovno mesto bilo kraj intenzivnega dela ob dobrem razpoloženju in počutju.

V nekem drugem pogonu iste tovarne smo opazili več grafikonov, ki pa ne govorijo o razmerah v samem podjetju, pač pa o življenjski ravni delavcev, torej o razmerah, v katerih delavci žive izven podjetja. Ker na Kitajskem ni javnih statističnih podatkov, je težko govoriti o nekem «kitajskem poprečju» ali celo o «poprečnem standardu». Zaradi tega nam more ta grafikon služiti kot nekakšna majhna slika o tem, kakšen je pravzaprav življenjski standard kitajskih delavcev in njihovih družin, potemtakem kitajski standard nasploh.

Vzeli smo poprečje 200 zaposlenih delavcev tega podjetja skupno s člani njihovih družin, torej poprečje 854 oseb. Že iz tega izhaja, da šteje poprečna kitajska družina kar 4,5 člana. Podatki, ki so bili na že omenjenem grafikonu prikazani, se nanašajo na vse skupaj, to se pravi, da so bili vzeti v poštev podatki vseh članov kolektiva in da je bilo napravljeno poprečje vštevši člane njihovih družin. Od tega števila ima 147 družin nad 100 juanov dohodkov na mesec, 53 družin pa zasluži tudi do 200 juanov. Razlika je precejšnja, saj gre za dvakrat višje družinske dohodke pri eni četrtini anketiranih družin.

Seveda bi bilo treba teh 100 ali 200 juanov «prenesti» v naše razmere, v našo valuto. To pa je nemogoče, kajti ne moremo primerjati kitajske ravni z našo ravnjo, kot tudi ne njihovega načina življenja, saj si pri nas tako rekoč ne moremo zamisliti življenja s 120 tisoči lir na mesec za štiri osebe in pol, kolikor dobi onih 53 družin, ki imajo za sto odstotkov višje dohodke od 147 slabše plačanih družin.

Iz grafikona pa je tudi razvidno, da ima teh dvesto družin na razpolago 424 koles, to se pravi, da razpolaga vsaka družina z dvema bicikloma. To pa je za kitajske razmere že poprečna raven v velikih mestih, saj imajo v Pekingu nad tri milijone biciklov.

Od 200 družin, ki pridejo v tej anketi v poštev, jih 34 ima svoj televizijski sprejemnik, na 161 domovih pa je tudi šivalni stroj, v vseh 200 družinah pa imajo radijski aparat, na dveh domovih celo po dva, od 854 družinskih članov teh dvesto družin pa jih 586 ima ročne ure. Na vseh 854 ljudi pa pride 21 fotoaparatov.

Kaže, da je na Kitajskem «vse bogastvo na dlani». Na velikem grafikonu, kjer je govor o življenjskem standardu kolektiva, so izpisani tudi prihranki posameznikov. In če smo mogli prej ugotoviti, da so poprečni dohodki kitajskega delavca tudi v tovarni z nagrajevanjem po delu razmeroma nizki, celo zelo nizki, se more iz grafikona zvedeti, da je veliko delavcev prihranilo tudi precejšnje vsote, saj ima pet družin na hranilni knjižici vpisanih nad tisoč juanov prihrankov, sedem družin je prihranilo nad petsto juanov in skoraj ga ni delavca ali bolje skoraj je ni družine, ki bi ne imela hranilne knjižice.

Zanimivo je, da je med raznimi grafikoni tudi grafikon, na katerem je v juanih izraženo, koliko je posamezni delavec v mesecu dni prispeval k finančnemu izboljšanju celotnega podjetja. Na temelju količine dela, časa prebitega na delu, ter na osnovi kvalitete dela, je izračunan celoten prispevek posameznega delavca in ti prispevki se vrtijo od 86 do 109 juanov.

Navedli smo nekaj konkretnih primerov in tudi številk, za katere pa vendarle ponovno poudarjamo, da jih ne moremo primerjati z našimi.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Srečanje z neko osebo utegne določiti neko finančno spremembo. Privoščite si nekoliko počitka.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Previdnost je vedno dobra svetovalka. Ne vztrajajte po nepotrebnem v svoji melanholiji.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Nerazumevanje nekoga naj vam ne odvzame poguma. Podpora družine vam bo dvignila moralo.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Preusmerite svoje napore v reorganizacijo dosedanjega dela. Umirjeno čustveno življenje.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Skušajte premagati težkoče, ki nanje naletite. Ugodne okoliščine za uveljavitev čustvenega načrta.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Neka vaša napaka bo nekoliko ogrozila perspektive. Ne posegajte v čustvene zadeve drugih.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) S svojim kritičnim čutom boste uspešno reševali vsa uprašanja. Prijetno srečanje.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Neko pismo vam bo prineslo veliko zadoščenja. Nove okoliščine v prid načrta, ki vam je pri srcu.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Skušajte dokazati širokost vaših pogledov. Sklenili boste novo prijateljstvo.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Vaša poklicna strokovnost bo postavljena pred preizkušnjo. Neka zveza bo za vas velikega pomena.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Ne sklepajte površnih prijateljstev. Udeležite se kake dobre prireditve.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Zadovoljstvo nad na lahko doseženimi uspehi. S svojimi izbruhi boste še zapletli odnose z okoljem.

NA FINSKEM SO SE PROBLEMA LOTILI NEKOLIKO BOLJ RESNO

ZA POVIŠAN KRVNI PRITISK KRIVA NAMIZNA SOL?

HELSINKI — V finskih trgovinah jestvin bo kmalu na voljo nova vrsta soli, oziroma neka mešanica običajne soli z nekaterimi drugimi minerali. S tem nameravajo finske zdravstvene oblasti preprečevati morda najbolj nevarno «bolezensko posebnost» Finske, namreč visok krvni pritisk. Na Finskem so ugotovili izredno visoko poprečje v krvnem pritisku, poprečje, ki je najvišje na svetu in ki povzroča zelo veliko srčnih kapi, pa tudi ogromno paraliz in drugih motenj istega ali približno istega izvora.

Zdravniki so že pred davnim časom ugotovili, da je zmanjšanje porabe soli koristno za znižanje previsokega krvnega pritiska. Zdravniki so to pacientom tudi svetovali. Toda znano je, da človek, pa naj gre tudi za zelo disciplinirano pacienta, s časom pozabi na svoje zlo in popusti povsem naravni želji, da uživa slano hrano. Sicer je res, da se človek v nuji privadi tudi na plehko hrano, kar pa tudi škoduje, ker naš organizem potrebuje določene snovi, ki jih vsebuje namizna sol. To se pravi, da bi bilo lepo, če bi se ljudje znali pri porabi soli omejevati, ker pa tega ne vedo, jih je k temu treba prisiliti na drug način.

Dr. Heikki Karppanen je star 34 let in že nekaj let profesor za farmatologijo na univerzi v Helsinkih. Kot bi si bil postavil to vprašanje za svojo življenjsko nalogo se je postavil na čelo tistih zdravstvenih strokovnjakov in funkcionarjev, ki skušajo izvesti novo pobudo glede rabe soli. Pravzaprav ti ljudje ne težijo za tem, da bi ljudje na Finskem uživali plehko hrano, pač pa skušajo sedanjo namizno sol nekoliko «popraviti», hočejo namreč dati ljudem, potrošnikom novo vrsto soli, ki bo bolj prikladna, zdravju manj škodljiva. Sicer zveni to nekoliko ostro, saj bi ne mogli reči, da je namizna sol kak strup, toda že dolgo ugotavljajo, da je preobilica soli škodljiva in čeprav je res, da daje hrani boljši okus, čeprav je tudi res, da je koristna pri preprostem konserviranju hrane kot na primer rib in tudi nekaterih rastlin, je za človekovo zdravje vendarle bolje, če uživa nekoliko manj soli, seveda preproste namizne soli, brez določenih dodatkov.

Zdravniki so celo ugotovili kakšna bi bila najprimernejša količina soli, ki bi jo smel zaužiti poprečno razvit človek. Trije grami soli na dan, seveda v poprečju, bi bila najprimernejša količina. Toda so ljudje, ki jedo vse preslano in zaužijejo na dan tudi po pet ali celo šestkrat več soli kot bi je smeli zaužiti.

Tu velja dodati še nekaj: V zimi oziroma v hladnih letnih časih, ko se človek ne znoji, porabi manj soli. V poletnih mesecih, ko organizem z znojem izloči veliko soli, je treba organizmu dodati nekoliko več soli in sicer zato da se izgubljene soli in minerali, ki so v njej, nadomestijo.

Nova sol, ki jo bodo na Finskem v kratkem dali v prodajo, bo praktično le 65-odstotna sol, kajti na kilogram nove soli bo 650 gramov sedanje normalne soli, 35 odstotkov pa raznih drugih dodatkov, v glavnem mineralov. Že omenjeni dr. Karppanen pravi, da bodo na Finskem dodali soli tiste snovi, ki jih je v finski prehrani razmeroma malo. To se pravi, da bi se vsaka država morala glede tega prilagoditi svojim razmeram, da bi namreč morala dozirati sol na potrošnika v razmerju z njegovo prehrano, saj je znano, da na primer na Mediteranu, torej v deželah okoli toplega morja, ljudje uživejo veliko več sadja in zelenjave in s tem tudi veliko več raznih mineralov, kot pa ljudje severnejših predelov, kjer uživajo več tolšč in mesa pa tudi več močnatih jedi in sorazmerno manj mineralov.

Kar zadeva ceno nove soli na Finskem, bo ta kar za trikrat višja od cene navadne soli. Dr. Karppanen pa pravi, da bi to ne smelo negativno vplivati na proračun poprečne finske družine. Hkrati meni, da bodo uvedli novo sol postopoma in sicer najprej v višini desetih odstotkov, nato pa bodo ta odstotek višali tako, da bodo v roku petih let prišli na normalno raven, da bi s tem ne vplivali morda na določena svojstva organizma.

Pri tem pa je zanimivo še naslednje dejstvo: normalna sol na Finskem uživa določeno vladno subvencijo, za «novo» sol pa se ta subvencija ne predvideva, pa čeprav se za njeno uvedbo potegujejo državne zdravstvene oblasti. Še več, dr. Karppanen in njegovi sodelavci bodo imeli težave tudi z razpečevalci nove soli, kajti vsako «novotarjenje» naleti na ovire. Toda izbrali so dokaj prepričljivo pot in v zadnjem času stopili tudi v stik z velikimi industrijskimi podjetji, ki naj bi jim pomagala v tej kampanji.

Tu pa bi vendarle morali dodati, da to «novotarjenje» ni finska iznajdba. Tudi v Kanadi in v ZDA se trenutno ubadajo s tem problemom, le da so na Finskem začeli v vsedržavnem merilu, na severnoameriški celini pa je to bolj pobuda posameznih ustanov. Pa tudi drugod so se ukvarjali s tem vprašanjem, a so akcije po navadi propadle. Vzrokov za to je bilo več, predvsem pa pomanjkanje zavzetosti javnih oblasti, ki so zadevo podcenjevala. Danes so razmere povoljnejše, kajti tudi zdravstvene razmere postajajo bolj akutne.

Dr. Karppanen, ki se je v svojem študiju lotil tudi proučevanja odnosov med osrednjim živčnim sistemom ter visokim krvnim tlakom, meni, da je izredno visok krvni tlak na Finskem posledica pomanjkanja določenih mineralov v njihovi hrani. Finska namreč nima veliko mineralov in posebno zemlja severne Karelije je glede tega izrazito siromašna. In prav na področju severne Karelije je odstotek ljudi s povišanim in visokim krvnim pritiskom še najvišji. Dr. Karppanen pravi, da bi bilo treba ta pojav pripisati tudi izredno majhni količini mineralov v finski pitni vodi in seveda v mnogih pridelkih, o čemer smo že v začetku govorili.

Med znanstveniki velja prepričanje, da je odnos med srčnimi motnjami in med trdo vodo zelo tesno. Čim bolj trdo vodo ljudje pijejo, tem manj je srčnih napadov. Iz tega izhaja logičen zaključek, da je voda, ki vsebuje veliko mineralov, glede tega bolj zdrava od tako imenovane mehke vode.

NOGOMET

«AZZURRI» DANES PROTI ČSSR

PRILOŽNOST ZA PREIZKUS EKIPE

V Ferrari pa bo «eksperimentalna» enajsterica igrala s Švico

Po odličnem svetovnem prvenstvu v Argentini bo danes italijanska državna A reprezentanca odigrala tretje prijateljsko srečanje. Trener Bearzot je sklical za današnjo tekmo z evropskimi prvaki v Bratislavi le 16 nogometašev. Tehnični vodja «azzurrov» bo poslal na igrišče isto ekipo, ki se je praktično «rodila» v Mar del Plati, edina izjema pa je seveda Antognoni, ker (vsaj tako meni Bearzot) ne obstaja sedaj druga možna rešitev.

Res je, da je ta ekipa še zelo mlada in je praktično odigrala le osem tekem, menimo pa, da bi bil že skrajni čas, da bi trener poskusil variante, ki bodo prej ali slej postale nujne. Prvi priložnosti v tekmah s Turčijo in Bolgarijo si je Bearzot že zapravil, današnja pa bi bila res zlata prilika, posebno če upoštevamo dejstvo, da manjka do evropskega prvenstva v Italiji še manj kot dve leti, v tem času pa ni italijanska nogometna zveza poskrbela za veliko število podobnih priložnosti.

Kakor je vsem znano je Cuccureddu javil zveznemu trenerju, da se ne namerava udeležiti gostovanja na Češkoslovaškem, namesto njega pa je Bearzot sklical Patrizia Salo, ker je edini, ki lahko igra poleg te še druge vloge.

Srednji napadalec reprezentance in obenem verjetno najzaslužnejši za uspehe reprezentance na SP, Paolo Rossi se je v nedeljo poškodoval v deželnem derbiju z Verono, zdravniki pa so mnenja, da bo lahko «Pablitos» nastopal v današnji tekmi.

Reprezentanca ČSSR bo danes igrala verjetno z isto postavo, s katero bo čez dva tedna gostovala v Wembleyu, z ekipo, ki je nabita z veznimi igralci evropskega merila. Treba pa je povedati, da je ostal od ekipe, ki je leta 1976 postala evropski prvak v Beogradu, le bežen spomin, poznamo le zadnje rezultate in sicer zmago nad Švedsko s 3:1 in poraz z ZRN s 3:4.

Italija bo igrala s sledečo postavo: Zoff, Gentile, Cabrini, Benetti, Bellugi, Scirea, Causio, Tardelli, Rossi, Antognoni, Bettega. Na rezervni klopi pa bodo sedeli: Conti, Maldera, Patrizio Sala, Claudio Sala in Graziani.

Reprezentanca ČSSR pa bo stopila na igrišče s sledečo postavo: Michalik, Barmoš, Vojaček, Ondruš, Gögh, Stambacher, Kozak, Gajdušek, Jarušek, Masny in Nehoda.

* * *

V Ferrari pa se bo reprezentanca, ali kot jo mnogi imenujejo «eksperimentalna» reprezentanca, pomerila s Švico. Gostje pa so v Ferraro dospeli s svojo najboljšo postavo, tako da čaka Italijane res pomembna preizkušnja. Ta tekma bo za mnoge «azzurre» pomenila pravi izpit, za nekatere pa bo to lahko prava odskočna deska za prihod med vrste prve italijanske reprezentance. Med imeni je namreč zaslediti več igralcev, ki upajo na nastop na prihodnjem evropskem prvenstvu, najbolj vztrajni pa bi lahko prišli v poštev za svetovno prvenstvo v Španiji. Vsekakor so to še vedno zelo dalekosežni načrti, za katere pa je zelo pomembna prav igra v tej «eksperimentalni» reprezentanci.

O današnji tekmi je vredno povedati še marsikaj. Predvsem pa je treba podčrtati nastop Francesca Rocce, ki se po dveh letih odsotnosti zaradi poškodbe zopet vrača v ožji krog reprezentantov. To pa naj mu ne bo samo nagrada za njegovo požrtvovalnost in trud pri težkem okrevanju, ampak tudi spodbuda za čimprejšnjo resnično vrnitev v Bearzotove vrste. To pa si morda Rocca tudi zasluži, saj se je pred leti proslavil kot eden najboljših branilcev v Evropi.

Malo presenečenje sta Vicini in Bearzot pripravila tudi ko sta sklicala Guidettija (Vicenza), vsi ostali sklicani reprezentanti pa že več časa čakajo na veliki korak v A selekcijo, če izvzamemo še Pellegrinija (Napoli).

Postavi obeh moštev:

ITALIJA: Bordon, Colovati, Oriali, Rocca, Manfredonia, Bini, Pellegrini, Di Bartolomei, Giordano, Guidetti, Novellino.

ŠVICA: Burgner, Hermann, Luedi, Bizzini, Chapuistat, Schnyder, H. Meyer, Ponte, Sulser, Tanner, Botteron.

Sercu (Belgija) in Braun (ZRN) vodita trenutno na mednarodni šestdnevni kolesarski dirki v Münchnu. Italijan Gimondi je skupno z Nizozemcem Pijnenom na 6. mestu.

KOŠARKA

V PRIJATELJSKI TEKMI

Kontovel gladko premagal Sokol

DEČKI

Kontovel — Sokol 97:29 (47:10)

KONTOVEL: Košuta 24, Sedmak 4, Gulič 28, Gruden Al. 4, Gruden An., Daneu 6, Pertot 31.

SOKOL: Ušaj 15, Bandelj, Kobal, Gruden 2, Klanjšček 2, Busan, Žbogar 2, Caharija 4, Bogatec, Peric, Pangos.

SODNIK: David Perini.

V prijateljski tekmi, ki je veljala kot test za bližnje prvenstvo (po koledarju košarkarske zveze naj bi se to začelo že 19. novembra, čeprav bo to zelo malo verjetno, kajti vsaj doslej niso društva še dobila nobenega sporočila) sta se pomerili ekipi Kontovela in Sokola.

Kot priča rezultat, so Kontovelci igrali proti za razred slabšemu nasprotniku, ki uvršča v svoje vrste mlajše igralce. Ti pa bodo v letošnjem prvenstvu nastopali predvsem z namenom, da si naberejo čimveč izkušenj za bodoča prvenstva.

Kar se pa tiče kontovelskega moštva, je treba reči, da je dobro uigrano v napadu, kar pa ne velja za obrambno vrsto, ki je še vedno precej pomanjkljiva. Če bodo Kontovelci vse svoje vrzeli še pravočasno popravili, ne bodo nikakor v letošnjem prvenstvu igrali podrejene vloge, ampak bi se morali boriti za višja mesta na končni lestvici.

H. L.

ODBOJKA

TA TEDEN PRI ŠZ BOR

Tečaj za zapisnikarje

Odbojkarska sekcija pri ŠZ Bor je na svoji zadnji seji sklenila, da organizira tečaj za odbojkarske zapisnikarje in s tem omogoči reden potek prvenstvenih tekem pri mlajših kategorijah. To bo morda tudi prvi korak, da se pri mlajših članih tržaškega športnega združenja dobi fanta ali pa tudi dekle, ki bi v bodoče pričel s kariero odbojkarskega sodnika.

Pri odbojki, kot tudi pri drugih športnih panogah, imamo bore malo sodnikov in tudi na tem torišču ni bilo veliko napravljenega. Upamo, da se bo pri Boru odzvalo primerno število kandidatov za ta izredno kratek tečaj za zapisnikarje, katerega bo vodil priznani tržaški odbojkarski sodnik Gino Caputto. Delo pri vodenju odbojkarskega zapisnika ni težko in že ena sama lekcija bo več kot dovolj. Vsekakor pa je potrebno omeniti, da bo moral kasneje vsak kandidat opraviti potrebni izpit, ker edino tako dobi naziv uradnega zapisnikarja.

Tečaj se bo pričel v petek, 10. t.m. ob 18. uri na stadionu «1. maj».

NOGOMET

NAŠE EKIPE V MLADINSKIH PRVENSTVIH

Breg med kadeti osvojil točko

Tudi Sovodnje so med naraščajniki osvojile pol izkupička

KADETI

Breg — Rosandra 1:1 (1:0)

BREG: Ota, Tritta (Mahnič), Senica, Poropat, Pavletič, Jež, Peroša, Matichecchia, Zonta, Kočevar, 14 Kraljič.

STRELEC za Breg: v 32. min. p. p. Zonta.

V soboto sta se v občinskem derbiju spoprijeli ekipi Rosandre in Brega. Tekma se je končala z remijem, čeprav bi Brežani zaslužili kaj več. Tokrat so predstavniki dolinske občine stopili na igrišče z nekoliko okrnjeno postavo. Odsotna sta bila dva standardna igralca in sicer Ražem ter Ciguj. Vseeno pa so Brežani zaigrali bolje od nasprotnikov.

V prvem polčasu so popolnoma nevtralizirali nasprotnikove akcije in so v 32. min. dosegli zadetek z Zonto. Ta je z visokim strelom s kakih desetih metrov (izven kazenskega prostora) neverjetno ukanil vratarja Favretta.

V drugem delu igre pa je kljub stalnim napadom Brežanov uspelo gostom remizirati. Nato je imel Breg še nekaj dobrih priložnosti, rezultat pa se ni do konca več spremenil. Tako so Brežani dosegli svojo tretjo prvenstveno točko, pohvaliti pa je treba predvsem Zonto in Slavca, ki sta zaigrala zelo požrtvovalno.

SMI

NARAŠČAJNIKI

Sovodnje — Poggio 0:0

SOVODNJE: Dottori, Devetak, Cotič Boris, Zago, Monti, Čevdek, Cotič Bruno, Petejan, Simonetti, Costantini, Frandolič.

V bistvu pravičen izid za tekmo, v kateri so Sovodenjci brez velikega prepričanja skušali nadigrati bolj ali manj enakovrednega nasprotnika, vendar se je jasno pokazalo, da mnogi igralci še zdaleč niso v najboljši formi in v takih pogojih ekipa sploh ne more najti tiste ubranosti, ki jo je odlikovala na začetku prvenstva. Igrali so zlasti na sredini igrišča, brez velikega dela za oba vratarja.

Še ena zapravljena priložnost za zmago torej, kar pa ob tako slabo obiskanih treningih ni nobena redkost.

(čf)

ZAČETNIKI

Primorje — Ponziana 0:2 (0:1)

PRIMORJE: Spadoni, Simat, Zancolich, Micheli, Briščik, De Bernardi, Marcuzzi, Celea, De Pase, Comino, Kemperle.

Na domačih tleh so začetniki Primorja ponovno pustili nasprotniku obe točki in tako ostajajo še vedno zadnji na lestvici, brez točk. Čeprav so domačini ponovno okusili grenkobo poraza, moramo reči, da so tokrat primorjani zaigrali bolje kot ponavadi in so bili skoraj vso tekmo enakovredni nasprotniku. Tržačani so si zagotovili zmago s klasičnim rezultatom 2:0, potem ko so realizirali en gol v prvem delu igre, v odmoru pa so še podvojili.

CICIBANI

Muggesana — Breg 7:0

BREG: Bandi (Maver), Ota (Boneta), Švara, Olenik, Parovel, Sancin, Felician (Stefančič R.).

Kot priča že rezultat je bila Muggesana močnejša od najmlajših Brežanov. Miljski igralci so bolj izkušeni in igrajo hiter nogomet. Tako so povsem nadigrali nasprotnike, ki so jim kljubovali le v prvem polčasu.

Tako ostaja ekipa Brega še vedno na predzadnjem mestu lestvice, z dvema točkama. To je pač ekipa, ki prvič nastopa v tem prvenstvu in se tako pripravlja za boljše nastope v prihodnjem letu.

SMI

Campanelle — Primorje 2:1

PRIMORJE: Comino, De Bernardi, Reina, Micheli, Daneu, Sardoč, Faggin.

Na tujem so «rdeče-rumeni» nezasluženo izgubili proti razmeroma dobri ekipi Campanell. Remi bi brez dvoma bil pravičnejši, saj so bili Prosečani v prvem polčasu v premoči. V drugem delu igre pa so bili domačini boljši. Potem ko se je prvi polčas končal pri neodločenem izidu 1:1, so Tržačani v nadaljevanju bili spretnejši in so realizirali še zmagoviti gol.

H. V.

KOŠARKA

V PRIJATELJSKEM SREČANJU

Jadran podlegel CUS

19. 11. se začene košarkarsko promocijsko prvenstvo, zato je že čas prvih tehtnejših preizkušenj. Med te gotovo spada prijateljska tekma, katero so člani Jadrana odigrali proti tržaškemu CUS. Obe moštvi nastopata v promocijskem prvenstvu.

V podobnih srečanjih rezultat nima posebne važnosti, zato ne sme zmaga CUS s 94:93 zavesti v napačna mišljenja. Jadranovci ostajajo po našem mnenju gotovo boljša ekipa, ki se bo brez dvoma borila za kvalifikacijo v drugo fazo. Isto bi lahko rekli za drugega slovenskega predstavnika v tem prvenstvu, Bor, ki pa bo moral verjetno plačati davek Žerjalovi poškodbi.

Trener Jadrana Valič, ki šele spoznava sposobnosti svoje ekipe, se je moral v tej tekmi sprijazniti z vsaj dvema dejstvoma. Njegovi varovanci še ne vedo kaj pomeni sproščena igra, druga, dosti večja vrzel pa je dokaj slaba obramba. Pojem «sproščena igra» pomeni, igra brez kombinacije, brez vsakega problema za met, ki mora biti čimprej opravljen. To, seveda, zavede v slabe interpretacije, ki so tudi privedle jadranovce v malo zmedo.

Ko bo še ta mala napaka odpravljena bodo začeli jadranovci gotovo igrati bolje in prišli bodo tako tudi primerni rezultati.

O tekmi s CUS velja še omeniti, da je bil najboljši strelec, kot običajno, Marko Ban (32), Boris Vitez pa je dosegel 24 točk.

Šved Bengston je na mednarodnem teniškem turnirju v Stockholmu v 1. kolu izločil Italijana Barazzutija s 6:2 in 7:6. Čehoslovak Šmid pa je premagal Italijana Zugarellija s 6:3 in 6:1.

OBVESTILO

ŠZ Bor

sporoča vsem prijateljem moške odbojke in «odsluženim» igralcem, da se prične rekreacija v tej športni panogi drevi na stadionu «1. maj» ob 21. uri.

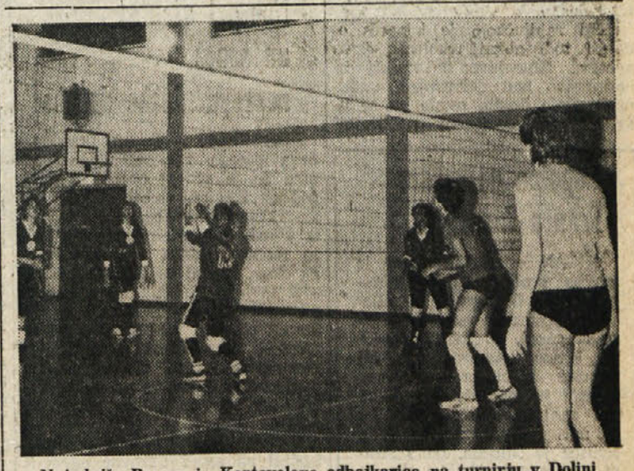

Najmlajše Borove in Kontovelove odbojkarice na turnirju v Dolini

ODBOJKA

V SOBOTO V DOLINI

«MINI» IGRALKE SO SE IZKAZALE

Nastopila so vsa slovenska društva, ki se na Tržaškem ukvarjajo z odbojko - Turnir se bo zaključil v soboto pri Banih

V okviru programa, ki ga je odbojkarska komisija pri ZSSDI izdelala in ki ima kot cilj porast naše odbojke pri najmlajših, je bil v soboto v Dolini na sporedu ženski turnir v odbojki. Italijanska odbojkarska zveza FIPAV namreč najmlajšim odbojkarjem in odbojkaricam ne daje praktično nobenih možnosti za igranje, saj minivolley zaenkrat še ne spada v njen program. Zato so predstavniki društev, ki sestavljajo odbojkarsko komisijo pri ZSSDI, sklenili, da bodo priredili sami podobne turnirje v ženski konkurenci, saj se z žensko odbojko ukvarja več slovenskih društev. Društva s takimi turnirji lahko preverijo opravljeno delo z naraščajem, mlade odbojkarice pa imajo možnost igranja. V tekmovanju pa se tudi pri športnikih zbudi agonizem, ki je tudi spodbuda za delovanje oziroma treniranje.

Taki turnirji bodo redni, pri njihovem prirejanju pa se bodo društva vrstila. Prvi turnir je organiziralo ŠZ Sloga takoj po koncu lanske sezone. Sobotni turnir je bil v letošnji sezoni prvi, priredilo pa ga je ŠD Breg.

Turnir je v celoti uspel. Prisotna so bila vsa naša društva, ki se na Tržaškem ukvarjajo z žensko odbojko, tako da je bilo v Dolini prisotnih šest ekip: Bor, Breg, Kontovel in Sokol so prijavili po eno ekipo, Sloga pa kar dve.

V primerjavi s prvim turnirjem, ki je bil poleti na igriščih v Padričah in v Gropadi, so v soboto nastopajoče ekipe pokazale res velik napredek. Če se je pred nekaj meseci odbojkarska igra naših najmlajših omejevala v glavnem na bolj ali manj uspešno serviranje, so sedaj vse ekipe že gradile igro. Boji pa so bili ogorčeni in polni agonizma. Pozitivno pa je vsekakor tudi drugo dejstvo: skoraj vsi trenerji teh ekip so s treniranjem začeli z nastankom ekip samih. Z delom z naraščajem so si pridobili tudi trenerske izkušnje, kar pomeni, da prihaja pri odbojki do pravilnega načina dela kar se kadrov tiče. Nekateri trenerji pa so se s svojimi ekipami udeležili tudi poletnega tečaja pri Banih, tako da lahko govorimo tudi o kontinuiteti dela.

Preidimo sedaj k poteku turnirja. Ekipe so razdelili na dve skupini. V skupini A so nastopali Breg, Sloga B in Sokol, v skupini B pa Bor, Kontovel in Sloga A.

V prvi skupini je presenečenje pripravila druga ekipa Sloge, ki je v prvi tekmi premagala Breg, ki je bil višje kvotiran. Breg je sicer osvojil prvi set brez težav, v nadaljevanju pa je slavila Sloga, pa čeprav z minimalno razliko v točkah. Breg je v tej skupini nato brez težav premagal Sokol. Nabrežinsko ekipo je porazila tudi Sloga, ki pa se je morala pošteno potruditi, preden je ugnala žilave Nabrežinke.

V drugi skupini so prijetno presenetile mlade borovke. V srečanju s Kontovelom so se res srčno borile in le malo je manjkalo, pa bi pripravile največje presenečenje na tem turnirju. Tudi proti Slogi A so se borovke, posebno v zadnjem setu, trdovratno upirale. Sloga pa je nato premagala še Kontovel po treh setih igre.

Kontovel je s tem svojim nastopom nekoliko razočaral. Res je sicer, da so Kontovelke zaigrale pod svojimi zmožnostmi, vendar pa ne smemo pozabiti, da je bila ta ekipa še pred nedavnim absolutno najboljša, kar se kvalitete naraščaja tiče. Presenetila je Sloga, ki je v finale za prvo mesto uvrstila kar obe svoji ekipi. Na splošno pa so vse ekipe prijetno presenetile, saj so res prav vse igralke pokazale velik napredek v odbojkarski igri.

IZIDI

SKUPINA A

Sloga B - Breg 2:1 (10:15, 15:13, 16:14), Breg - Sokol 2:0 (15:5, 15:2), Sloga B - Sokol 2:0 (15:13, 15:13)

SKUPINA B

Kontovel - Bor 2:1 (15:4, 13:15, 16:14), Sloga A - Bor 2:0 (15:3, 15:13), Sloga A - Kontovel 2:1 (15:10, 6:15, 15:10)

POSTAVE EKIP

BOR: V. in M. Klemše, Čač, Fischer, Godina, Repinc, Ferfolja.

BREG: Maver, Canziani, Salvi, Smotlak, Sturman, Zobec, Križman, Kerin, Fontanot, Pečenik.

KONTOVEL: Viviana in Vesna Daneu, N. in K. Menegatti, Cibic, Guštin, Peric, Štoka, Černjava, Grisani, Černoli.

SLOGA A: Spacal, Renčelj, Hrovatin, Gregori, Čuk, Kalc, Grgič, Jerič, Križmančič, Guštin.

SLOGA B: Bukavec, Adam, Žagar, Križmančič, Drnovšček, Kralj, Cergol, Ruzzier, Čok, Canciani.

SOKOL: Caharija, Drašček, Peric, Roi, Gulič, Legiša, Pertot, Milič.

Turnir se bo zaključil v soboto, ko se bosta v telovadnici pri Banih spoprijeli za prvo mesto Sloga A in Sloga B, za tretje pa Kontovel in Breg.

INKA

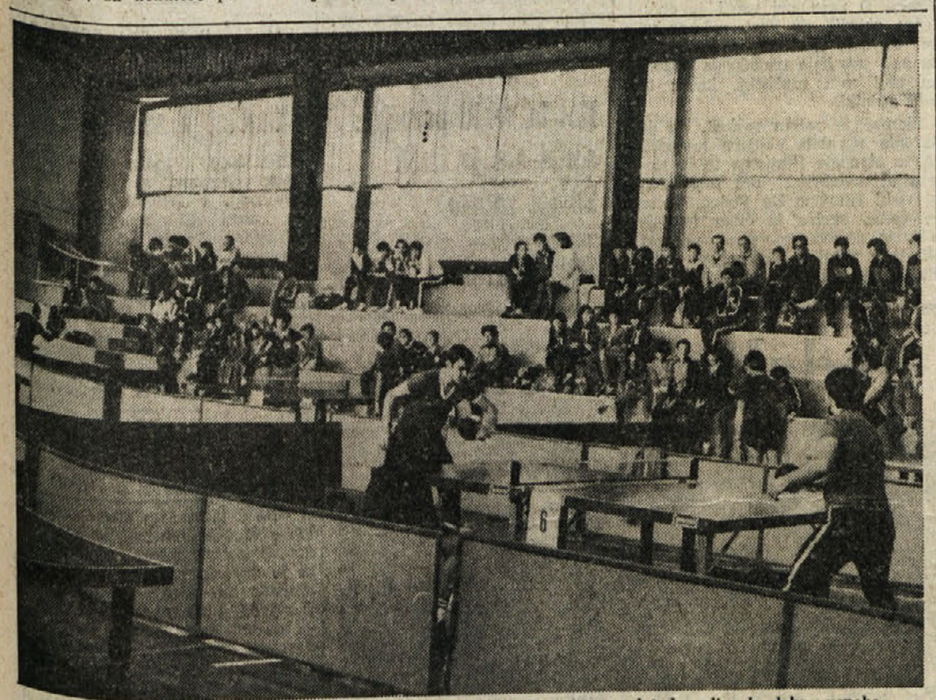

Na namiznoteniškem deželnem turnirju v Nabrežini so slovenski igralci dosegli zelo dobre uspehe

KOŠARKA

Breg — Alabarda

V okviru priprav na kadetsko prvenstvo se bosta jutri v Dolini ob 17.30 spoprijela v prijateljski tekmi Breg in Alabarda (bivši Italsider).

Za Brežane bo to srečanje izredno važna preizkušnja, saj sodi Alabarda med glavne kandidate za osvojitev prvega mesta v prvenstvu kadetov.

MINIBASKET

V Dolini Breg — Polet

V 4. kolu prvenstva v minibasketu za trofejo «Zini & Rosenwasser» bosta jutri v Dolini, s pričetkom ob 16. uri, igrala Breg in Polet.

Doslej so Brežani osvojili eno zmago (proti Sokolu), poletovci pa so ostali praznih rok (igrali so z Borom in Kontovelom). Tavčarjevi varovanci pa bodo že danes skušali osvojiti prvi prvenstveni par točk. Skratka, obeta se ogorčen in zanimiv boj.

Smrt v novinarskih vrstah

Včeraj je v Trstu po dolgi bolezni umrl Vittorio Marchio, ki je več kot 50 let deloval na področju športnega novinarstva. Kot športni novinar je bil zelo znan ne le v tržaških, ampak tudi športnih krogih v vsej državi, kot tudi preko njenih meja. V zadnjih letih je sodeloval predvsem pri tržaškem RAI.

Star je bil 78 let.

ŠZ Bor izreka iskreno sožalje svojemu članu in trenerju Andreju Rudesu ob smrti njegove drage mame.

KOLESARSTVO

V CIKLOKROSU

Spodbuden start Adrie

Lonjerski tekmovalci so pokazali dobro pripravljenost

Z zmago Giannija Giacominija, svetovnega vojaškega prvaka v kolesarstvu in tretjeuvrščenega na italijanskem amaterskem državnem prvenstvu v cestnih vožnjah v letošnji sezoni, se je v nedeljo pričela sezona v ciklokrosu s prvo vožnjo za trofejo Al Fogolar. Dirko, ki jo je priredil klub Ciclistica Udinese v Vidmu je obiskalo lepo število tekmovalcev iz Treh Benečij. Vsekakor pa ni bilo tekmovanje tako masovno kot lani, saj so podobna tekmovanja pričeli prirejati tudi drugod po Venetu in tako so seveda v Furlaniji odpadli kolesarji Veneta, z izjemo Giacominija in nekaterih drugih, ki prebivajo v bližini Pordenona.

Tekmovanje se je odvijalo na 2.800 metrov dolgi progi, ki so jo morali tekmovalci prevoziti osemkrat, v skupni dolžini 23 kilometrov, ki so potekali v glavnem po travnikih in beli cesti.

Kljub pretežno položni progi, brez ovir, kjer naj bi tekmovalci stopali s kolesa, je bilo tekmovanje precej naporno, o čemer priča rezultat sam. Za selekcijo pa so poskrbeli amaterji prve kategorije, ki so vsilili oster tempo, tako da se je glavnina 36 nastopajočih takoj razbila. Vseeno pa je bila dirka izredno zanimiva, saj ni manjkalo borbenosti.

Na tej prvi vožnji za trofejo Al Fogolar je nastopila tudi lonjerska Adria in to kar s štirimi kolesarji. Poleg lanskoletnega deželnega prvaka cikloamaterjev Cerasarija so Lonjerci predstavili na startu še juniorja Sandra Čoka, cikloamaterja A kategorije Fabia Ruzzierja ter amaterja prvokategornika Maksa Petelina. Četverica je zapustila izredno dober vtis in bi prav gotovo napravila več, če ne bi prišlo do raznih nevšečnosti. Petelin in Ruzzier sta preluknjala, tako da sta zgubila dragoceni čas z menjavanjem gume. Cerasariju je odpovedal menjalnik in se je moral tudi za trenutek ustaviti, saj bi v nasprotnem primeru dosegel boljšo uvrstitev. Čok se je na nekem ovinku na koruznem polju prevrnil, v finalu pa ostal «zaprt» na ozkem predelu proge, tako da ni mogel opraviti v redu zadnjega kilometra. Kljub temu pa so lonjerski vozači prikazali dobro pripravljenost za ciklokros in upajo, da se bodo do konca sezone še dobro odrezali ter prikazali še boljše rezultate. Dobre volje in požrtvovalnosti ne manjka, predvsem če upoštevamo, da so kar trije novinci v tej disciplini, saj se ni (razen lani Cerasarija) še nihče udeležil do te nedelje dirk v ciklokrosu. Predvsem pa jim bodo te dirke služile za zahtevnejši nastop na deželnem prvenstvu, ki ga letos prireja lonjersko društvo 8. decembra.

Vrstni red prve dirke za Trofejo Al Fogolar

1. Gianni Giacomini (Serrande de Nardi TV), ki je 23 km dolgo progo prevozil v 53' s poprečno hitrostjo 26,030 km na uro - amater.
2. Fabbro (Stefanutti) amater.
3. Dal Grande (Pujese PN) - ml. mlačinec - 5'' zaost.
4. Novelli (VC Cividale) - amater - 25'' zaost.
5. Fontana (Cansiglio TV) - amater - 33'' zaost.
6. Tarlao (Stefanutti) - amater - 1'30'' zaost.

17. Cerasari (Adria) - cikloamater kat. C.
19. Čok (Adria) - junior.
23. Ruzzier (Adria) - cikloamater - kat. A.
24. Petelin (Adria) - amater.

R. Pečar

MIŠKO KRANJEC

Nekoč bo lepše

(Dve povesti)

37.

Če bo kdo hotel ljubiti — bo lahko ljubil brez pridržka. Če se bosta dva hotela poročiti — se bosta lahko poročila ne glede na to, ali ima kateri otroke, koliko jih ima in s kom. Zdaj pa je, kakor da tudi ljubezen zavisi od dobrega izvajanja petletnega plana, redne preskrbe in drugih podobnih pogojev. Ali pa bo vse ostalo vekomaj na Dani: če jih boš rodila deset, jih boš tudi deset redila in vzgajala? Ali ima družba, skupnost dolžnosti do mojih otrok? Ali so otroci moja zasebna stvar?» Ustavila se je: tu ni vedela kam dalje. Dejala si je le, kakor da hoče končati vso to mučno nejasnost: «Če je Zalaznikova Dana še lahko razumela vso stvar, ker ji kaj drugega ni preostalo, se je moj ubogi Andrej zapletal v modrovanje o življenju, o morali, dolžnostih in pravicah, in obtičal...»

Ne, ni se mu posmehovala. Navdalo jo je usmiljenje do njega in v tem usmiljenju bi ga zdaj pobožala, če bi mogla. Pa je le pritisnila čelo k steklu in se zagledala v obzorje, ki je s Šmarno goro tonilo v rahli bledi megli.

Šmarna gora je stala kakor vrata pred vhodom na Gorenjsko. Dana se je nehote spomnila dveh čudovitih nedelj, ki jih je bila z Andrejem preživela v gorah na Gorenjskem. Zaživela ji je v mislih sproščenost, lepota, kipeča ljubezen, ki jo je bila prevzela in s katero je potem obsipala Andreja.

Zazdelo se ji je, da je šele zdaj doumela, zakaj ljudje tako radi hodijo na Gorenjsko: «To so romarji ljubezni, romarji, ki iščejo srečo v življenju. In tako je romala tudi Zalaznikova Dana. Le da se je za njo tam vse končalo, na višku vse lepote,» si je rekla v spominih. «Više, dalje nisva mogla...» Še zdaj jo je proti volji navdala opojna radost nad vso tisto lepoto. Zganila se je pri teh spominih in si rekla: «Takrat bi mu morala vse povedati. Zdaj mi ne bi bilo treba bežati pred njim in pred seboj!» Nato je s predanostjo in z vero v življenje končala razmišljanje: «Počasi bo vse obledelo in ovenelo kakor jesenske rože v lončku na mizi. Ko bo Andrej to spoznal, pojde brez nejevolje od mene. Moram mu poskrbeti za vzroke in za opravičila za njegov odhod, ker sicer se bo še dolgo grizel. Njegova duša mora najti pokoj...»

Vlak je drvel proti Savi in Dani se je zdelo, da se je tudi njeno življenje spravilo s slepega tira in zdaj teče, teče... vseeno kam! Vsaka proga ima svoj cilj, samo na slepem tiru lahko zarjaviš in sprhniš... Bil je skrajni čas, da je Dana še zmogla toliko sil v sebi, da je lahko pobegnila in tako rešila Andreja in sebe. Zakaj vse to je postajalo le iz dneva v dan bolj mučno, dokler ne bi vse kot naplavina obležalo kje na zapuščenem produ.

Otroka sta tekala od okna v kupeju do okna na hodniku, da bi tudi z one strani kaj videla. Povedala sta ji, da Ljubljane ni več videti. Dana se je nehote nasmehnila: zazdelo se ji je, da se je zdaj le skrila tistemu, pred čemer je bežala.

Vlak se je zajedel v dolino med posavskimi hribi in se držal reke, ki se je bledo sinja vijugala med vrbami, se zgubljala od proge in se spet vračala k njej. Nov svet se je odpiral pred njihovimi očmi. In spet se je zazdelo Dani, da se njena brezizgledna ljubezen zgublja v sivo preteklost, kakor daljava tone v sivi megli. Veseleje, bolj sproščeno se je ozirala skoz okno.

Ob progo so se z desne strani naslanjali hribi. zdaj z bokom zdaj s hrbtom. Kostanji, hrasti, bukve, breze — vse je že bilo golo. Med praprotjo po tleh je ležalo žolto listje. Tudi praprot je bila žolta. Le tu in tam so bile zelene krpe trave. In zeleni so ostali bori in smreke. Gozd je postal puščoben. Puščobni, orumeneli so bili travniki med reko in progo, orumenele in puste so bile doline med hribi. Samotne in zapuščene so ostale hiše po dolinah in pobočjih.

V eni taki hiš v hribih bo zdaj Dana preživljala štirinajst lepih dni — —! «Navdajala jo je vera v lepoto teh dni, ki je bežala v nje, da se tam skrije in preboli, kar je še treba preboleti. Čutila je v sebi neizmerno, tiho, že naravnost pobožno željo in radost nad to spremembo, nad tem, da se je končalo neka, kar je bilo sicer na svoj način tudi brezmejno lepo, a zunaj njene redne poti. Nič zato, če jo tam čaka nekdanja osamljenost. Tudi to je treba sprejeti kot dar življenja. Vajena je je. Spada že v okvir tega njenega življenja, še več: ta osamljenost je kakor bistvena lastnost tega njenega življenja. Te osamljanosti tudi Kolman Andrej ni mogel postrgati z življenja. Te osamljenosti je ne bi mogel rešiti nihče. Le otroci ji jo lahko nekoliko razvedrijo.

Vse drugo, vse to, kar se je dogajalo zadnja dva meseca, je bilo le «koncesija» ljubezni, «koncesija» nečemu telesnemu. Nekoč ji je Andrej tako oznamenoval njeno ljubezen. Zdaj se je sama vrnila k temu izrazu. Zakaj prvič zdaj je tudi sama vrednotila svoje dejanje s te strani. Nič več ni zamerila Andreju, če se je kar naprej pletel v nerešljivih vprašanjih te njene ljubezni, če se je kar naprej motovilil v moralnih predsodkih. «Nisem mu dala prave, čiste ljubezni,» si je očitala, «ker sem že naprej vedela, da brezmejne ne morem dati nikomur. On je iskal ljubezni brez teh «koncesij», moja pa je bila že vnaprej ograjena, obdana s pogoji, določena na datum. Kakšna ljubezen pa je to?» se je nehote posmehnila sama sebi.

Zavedala se je kakor nikdar doslej, in si to tudi priznala v razmišljanju: «Ali sem sploh iskala prave, čiste ljubezni?» Ali ni to bila zgolj želja po utešitvi svoje sle, svoje telesnosti? Zakaj njena duša je ta dan prav tako polna nepokoja, prav tako osamela, zapuščena, kakor je bila vedno, medtem ko je to telesno bilo nekako pomirjeno...

Zgodilo se ji je, kar se ji še ni in je bilo kakor razodetje: ona in njeno telo je postalo dvoje; kakor da na drugi klopi pred seboj gleda to svoje telo ki je bilo lepo, polno, kipeče in tudi zahtevno a zdaj pomirjeno, podrejeno njeni volji, njenemu duhu, njeni zavesti.

Bežala je, morala je bežati, da spravi v skladnost vsa ta nasprotja, da se nekako «uredi». Ko se bo vrnila v mesto, bo življenje šlo po stari poti dalje, po oni nekdanji: služba, kuhanje, pranje, krpanje, likanje, sestanki, seje in otroci. — Pravzaprav ne pojde po nekdanji: nove izkušnje, novo spoznanje... Dani se je zdelo, da se je premaknila za stopinjo naprej, više. Drugo so tvoje sanje in želje, ki te lahko za čas zavedejo, in drugo je tista vsakdanjost, v katero je človek neizprosno vklenjen, in ki se ne more in ne sme nikdar porušiti. To je življenjski red, natančno določen in urejen, kakor je določen čas v pisarni ali premikanje vlakov po tirnicah.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 2.900 lir — vnaprej plačana celotna 29.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 44.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3.00 din, ob nedeljah 3.50 din, za zasebnike mesečno 40.00, letno 400,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 55.00, letno 550.00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 8. novembra 1978

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir 1 st., vis 43 mm) 18.800 lir Finančni 700, legalni 600, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20% IVA 14% Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

WILLY BRANDT POTRJEN ZA PREDSEDNIKA INTERNACIONALE

Kongres socialistične internacionale za nov mednarodni gospodarski red

Bettino Craxi (PSI) o pomembnih nalogah evropskih socialistov in posledicah tesnejšega sodelovanja z vzhodnoevropskimi državami

VANCOUVER — Kongres socialistične internacionale v tem kanadskem tihomorskem pristanišču se je zaključil brez posebnih ceremonij, pač pa s potrditvijo Willyja Brandta za predsednika svetovne zveze socialističnih in socialno demokratskih strank. Med podpredsedniki internacionale sta tudi Italijan Bettino Craxi in Španec Felipe Gonzales.

Pred zaključkom je kongres odobril tudi nekaj resolucij: prva zahteva izmenjavo informacij in nadzorstvo nad delovanjem multinacionalnih družb, ostale pa se ukvarjajo s splošnimi političnimi vprašanji, ki jih je kongres za teden dni obravnaval v številnih pošegih. To so predvsem vprašanja demokratičnih pravic ljudstev Latinske Amerike in splošno vprašanje pomirjevanja v odnosih med državami in celinami in zahteva po «novem mednarodnem gospodarskem redu», za katerega se bodo morali še posebej zavzeti socialisti v svetu.

V zvezi z zaključki kongresa v Vancouverju in še posebej v zvezi z nalogami «evrosocialistov» je za rimski tednik spregovoril tajnik PSI Bettino Craxi.

«V naši bližnji perspektivi,» je dejal Craxi, «vidimo Evropo, v kateri bodo socialistične sile imele zelo velik vpliv. Ta vpliv bodo brž kone potrdile tudi skorajšnje evropske volitve, ki naj pripomorejo k oblikovanju evropske demokratične in federalistične oblasti.»

«Socialistična Evropa,» dodaja tajnik italijanskih socialistov, «lahko veliko pripomore k uveljavljanju novega mednarodnega gospodarskega reda,» kajti «v svetu je povpraševanje po socializmu zelo veliko.»

«Priča smo,» poudarja Craxi, «krizi kapitalizma in splošni gospodarski krizi, iz katerih je možen le izhod, ki naj omogoči postopno prehajanje oblasti v roke delavskih množic, ki bodo z večjo odgovornostjo upravljale z dobrinami.»

Pri tem seveda Craxi nemudoma dodaja, da s terminom «socializem» nikakor ne misli na sovjetski model, ki je nesprejemljiv, saj ga označuje «koncentracija oblasti in sredstev v rokah ožjega birokratskega sloja».

Glede na polemiko, ki se je razvila na začetku kongresa internacionale in jo je sprožil Brandt s svojo obrambo «Ostpolitik», je Craxi poudaril, da zavračanje sovjetskega modela ne sme pomeniti «zapiranje do Vzhoda», prav nasprotno, prav «tesnejše sodelovanje Zahoda z Vzhodom lahko spodbudi določeno liberalizacijo tamkajšnjih sistemov». Seveda, dodaja Craxi, «ne gojimo bogvekakšnih utvar».

Kar zadeva «evrokomunizem» pa je Craxi mnenja, da je to le «notranji problem nekaterih držav, kot so Italija, Francija, Španija in delno Portugalska». To je, po Craxijevem mnenju, «spoznal tudi Berlinguer, ko so ga pred kratkim poklicali v Moskvo in ga še enkrat opozorili na kruto stvarnost sovjetskega hegemonizma».

Na koncu je Craxi poudaril, da v celoti osvaja poziv papeža Wojtyle: «Odprite vrata, ne bojte se». (st.s.)

Popolna oprostitev Franca Ambrosia

MILAN — Zaključil se je proces proti Francu Ambrosiu. Mladi bogataš je smehljaje se pozdravil vse, ki so ga prišli čakat, ko so ga izpustili. Franco Ambrosio je bil namreč popolnoma oproščen, čeprav je javni tožilec zahteval zanj obsodbo na pet let in štiri mesece zapora. Toda sodišče je odločilo, da s strani poddirektorja banke «Banco di Roma per la Svizzera», Maria Tronconija, ni prišlo do sleparjenja in torej, da 22 milijard na Ambrosijevem bančnem računu ni nezakonitih. Seveda so se branilci imenovane banke potegovali za Ambrosijevo obsodbo in povračilo škode, toda zaman. Zaenkrat je Ambrosio oproščen, kaj bo odločilo prizivno sodišče, na katerega se bo javni tožilec obrnil, pa se ne ve.

S tem pa se še niso razblinili vsi pomisleki o smrti Maria Tronconija (čeprav so v prvem trenutku mislili, da gre za samomor).

Tudi o nepravilnostih, ki so se dogajale v zaporu v Pavii, kjer je bil do pred kratkim Ambrosio zaprt, je sodnik Rovello odprl preiskavo, ki ne bo tako kmalu zaključena.

V PORDENONU

Neuspel atentat na sedež nepremičninske družbe

PORDENON — Zaradi pravočasnega posega zapriseženega stražnika se je včeraj ponoči izjalovil poskus atentata proti sedežu nepremičninske družbe «La Precisa» iz Pordenona. Neznani atentatorji so namreč razbili šipo izložbenega okna, spodaj pa položili dve posodi zvrhani bencina ter s kemičnim vžigom. Po eksploziji bi se morali plameni razširiti v sedež agencije. Zapriseženi stražnik je nemudoma sprožil alarm, minerci pordenonske kvesture pa so odstranili vse kar bi lahko povzročilo požar.

V jutranjih urah je neznanec telefoniral na sedež tiskovne agencije Ansa iz Benetk ter povedal, da je član organizacije «Ronde proletarie comuniste», ki si lasti odgovornost za neuspeli poskus atentata.

Sin mrtev oče pa hudo ranjen med ropom v Milanu

MILAN — V tem mestu je prišlo do tragičnega dogodka, v katerem je izgubil življenje 22-letni Corrado Stronati, njegov oče, 53-letni Alderigo Stronati pa je bil hudo ranjen.

V poznih popoldanskih urah so trije zakrinkani in oboroženi možje vdrli v trgovino jestvin «AEO», last Stronatijev. Ob pogledu nanje je skušal Alderigo Stronati reagirati, vendar so roparji začeli brezglavo streljati. Ena krogla je zadela Stronatija v grlo, sin Corrado, ki je bil zraven očeta, pa je bil ranjen v trebuh in je izdihnil med prevozom v bolnišnico.

Podpredsednik SFRJ sprejel delegacijo SWAPO

BEOGRAD — Podpredsednik predsedstva Jugoslavije Fadil Hodža, ki je tudi član predsedstva ZKJ, je včeraj sprejel delegacijo namibijskega osvobodilnega gibanja SWAPO pod vodstvom predsednika Sama Nujome. V daljšem prijateljskem pogovoru je predsednik Organizacije ljudstva jugozahodne Afrike seznanil jugoslovanskega državnika s položajem na Jugu Afrike in zlasti z osvobodilnim bojem namibijskega ljudstva. V imenu svoje organizacije se je Nujoma iskreno zahvalil predsedniku Titu, predsedstvu zveze komunistov ter vladi in narodom Jugoslavije za vsestransko pomoč in podporo, ki jo nenehno dajejo osvobodilnemu boju namibijskega ljudstva. Podpredsednik Fadil Hodža je tudi ob tej priložnosti podčrtal jugoslovansko pripravljenost za nadaljnjo popolno moralno, politično in materialno podporo in pomoč pravičnemu boju namibijskega ljudstva.

Predsednik SWAPO Sam Nujoma in člani delegacije so včeraj popoldne odpotovali iz Beograda. Med obiskom v Jugoslaviji pa so imeli izčrpne pogovore tudi s predsednikom socialistične zveze Todom Kurtovićem in zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Josipom Vrhovcem.

PO PISANJU TEDNIKA «L'ESPRESSO»

Rognonijevo poročilo parlamentu pomanjkljivo

Notranji minister naj bi zamolčal tri važne elemente v «zadevi Moro»

RIM — Tednik «L'Espresso» v svoji zadnji številki očita notranjemu ministru Rognoniju, da je v svojem nedavnem poročilu parlamentu o «zadevi Moro» zamolčal nekatere elemente, ki niso postranske važnosti in o katerih bi moral imeti parlament pravico, da je obveščen.

V dokumentaciji o «zadevi Moro» — trdi «L'Espresso» — obstaja dokument, ki so ga pripravile vojaške oblasti in ki pravi, da atentatorji v Ul. Fani niso pokazali posebne veščine v uporabi orožja. Element je zanimiv iz dveh razlogov: prvič, ker je v nasprotju s splošnim prepričanjem, in drugič ker je veščina lahko važen pokazatelj za preiskavo. Tednik se sprašuje, zakaj je minister Rognoni vse to zamolčal.

«L'Espresso» navaja dalje govorice iz krogov skrajne levice, po katerih naj bi ugrabitelji Mora najprej omamili, šele na to pa ubili. To dejstvo bi seveda metalo novo luč na Morov umor: med drugim bi si tako lahko razlagali čudno lego trupla v prtljažniku «renaulta», stanje oblek itd. Povsem logično je — je rečeno v članku — da bi bilo zelo važno izvedeti (in to obdukcija lahko pokaže), ali je bil Moro zares omamljen. Toda Rognoni ni smatral za potrebno, da bi parlament seznanil z rezultati obdukcije.

In še tretji element. Med svojim jetništvom je Moro naročil svojcem, naj izročijo odposlancu rdečih brigad neke dokumente, ki jih je hranil v svojem uradu v Ul. Savoia. Toda policija je prisluškovala telefonskemu pogovoru, tako da je neki policijski funkcionar pohitel v Ul. Savoia in Morovi tajnici naravnost izstrgal iz rok kuverto, v kateri so bili dokumenti, ki jih je Moro zahteval. Eleonora Moro je odločno protestirala zaradi te epizode ter je nameravala celo policijskega funkcionarja prijaviti sodišču zaradi nasilja in povzročitve telesnih poškodb Morovi tajnici. Pred ministrom se je nato funkcionar zagovarjal, da se je vedel povsem korektno in da je «pretirani» reakciji svojcev botrovala živčnost zaradi negotove usode Alda Mora. «L'Espresso» trdi, da so bili dokumenti, ki jih je policija ob tej priložnosti zaplenila, postranske važnosti, da pa je vsekakor policija s svojo akcijo onemogočila morebitna pogajanja. O vsem tem — ugotavlja tednik — ni Rognoni pred parlamentom zinil niti besedice.

PROCES ZARADI UGRABITVE IN USMRTITVE INŽ. CARLA SARONIA

Casirati se proglaša za prevratnika in hoče umreti na električnem stolu

«Ali na giljotini,» je pripomnil - Fioroni o političnem ozadju zločinskega načrta v izvedbi kalabrijske in lombardijske tolpe pod vodstvom De Vuona

MILAN — Včeraj dopoldne se je nadaljeval pred tukajšnjo poroto proces proti skupini moških in žensk, ki so obtoženi neposrednega oziroma posrednega sodelovanja pri ugrabitvi in usmrtitvi inž. Carla Saronia pred tremi leti. Razprava je bila pretežno posvečena zaslišavanju glavnega obtoženca Fioronija, ki je trajalo kar tri ure in pol, a pred tem je predsednik sodnega zbora prečital del «spomenice» Fioronijevega pajdaša Carla Casiratija.

Le-ta se ima za izrazitega prevratnika in zahteva, da ga sodniki obsodijo na smrt na giljotini, ali električnem stolu. Poleg tega hoče, da pristojne oblasti dovolijo njegovi dve leti in pol stari hčerkici preživelostno pokojnino na osnovi vojnih zaslug usmrčenega očeta - revolucionarja. Predsednik porote je po nekaj stavkih s težko prikritim nasmehom dokument zložil med sodne akte.

Carlo Fioroni, 35-letni absolvent v leposlovju, ki bo kmalu diplomiral tudi v filozofiji, je sodnikom priznal sodelovanje pri ugrabitvi prijatelja Saronia, ne pa tudi pri njegovem uboju. Pred zaslišavanjem kot takim je na dolgo in na široko obrazložil družbeno-politične razmere, v katerih je dozorel zločinski načrt.

Leta 1974, je dejal, so izvenparlamentarna levičarska gibanja zašla v globoko organizacijsko in moralno krizo, njihov aparat se je začel razkrajati; na razvalinah proslulih organizacij in skupin so izmenoma rastle nove in tudi te so se polagoma razhajale. Vezal jih je majavi skupni imenovalec — obup, ki je rodil željo po oboroženem nasilju, po podtalnem rovarjenju zoper državno oblast. «Živeli smo v getu, kjer se nam je zločinstvo zdelo nekakšen revolucionarni potencial,» je pripomnil Fioroni.

Z odkupnino za Saroniovo ugrabitev so hoteli po obtožencevi navedbi člani tolpe finansirati «proletarsko gibanje». Fioronija je k temu nagovoril Carlo Casirati. «Imel je tolikšno prepričevalno moč, da me je ugnal tudi tedaj» je nadaljeval Fioroni in pripomnil, da je prijatelja «izdal kljub lastni volji, pač uverjen, da za koristno stvar». O Saroniovi usodi je obtoženec zatrdil, da prav ničesar ne ve, da celo upa, da je še živ in da želi zakulisje tragičnega dogodka tudi sam razčistiti, kakor to žele sodniki.

Fioroni je zatem razkril, da je Saronia ugrabila skupina hudodelcev z območja Bergama in iz Kalabrije; kalabrijski del tolpe naj bi vodil Giustino De Vuono, ki se še vedno skriva in čigar ime je bilo v poslednjem času večkrat slišati v zvezi z delovanjem «rdečih brigad». De Vuono je bil ravno tako zabeležen na prvem seznamu dvajsetih oseb, ki naj bi bile vpletene v ugrabitev in umor predsednika krščanskodemokratske stranke Alda Mora; seznam je izdelalo, kakor je znano, notranje ministrstvo.

Carlo Fioroni med včerajšnjo sodno obravnavo (Telefoto ANSA)

Fioronija, kakor tudi Mario Cristino Cazzaniga in Franca Prampolinija, so aretirali v Švici, ko so hoteli ponovno spraviti v obtok 67 milijonov lir iz odkupnine skoraj pol milijarde, ki jo je družina Saronio zaman izplačala za svojčevo izpustitev.

Proces se nadaljuje danes. (dg)

Hotela se je poročiti: sestri sta jo imeli 29 let zaprto

ATENE — Dve Grkinji sta 29 let držali priprto doma svojo mlajšo sestro. Zaklenili sta jo v sobo in ji dajali samo jesti. Vse to, ker se je, ko je bila stara 16 let, Elena Karyoitou hotela poročiti z nekim mladeničem iz svoje vasi, toda sestri sta tej poroki nasprotovali.

Policiji je uspelo priti do žrtve zaradi anonimne prijave. Aretirala je obe ženski, medtem ko so žrtev, ki kaže znake otrplosti in psihične motnje, sprejeli v bolnišnico.

Obsojen zaradi prodaje priročnika o uporabi umetnega satelita

HAMMOND (Indiana) — Pred dvema dnevoma se je v mestu Hammond, v Indiani, pričel proces proti 23-letnemu Williamu Kampilesu, ki je po rodu Grk. Kampiles, ki je nekaj časa delal za ameriško obveščevalno službo CIA, je obtožen, da je med svojim potovanjem v Atene, v preteklem februarju, prodal sovjetskemu tajnemu agentu priročnik o uporabi nekega ameriškega satelita - vohuna za 3.000 dolarjev.

Težka obsodba Enrica Triace

Domnevni pripadnik rdečih brigad Enrico Triaca med včerajšnjo razpravo pred rimskimi sodniki (ANSA)

RIM — Rimsko kazensko sodišče je obsodilo domnevnega pripadnika rdečih brigad Enrica Triaco na eno leto in deset mesecev zapora ter na 150 tisoč lir kazni. Triaci so sodili po hitrem postopku zaradi obrekovanja in posesti orožja. «Tiskar RB» je namreč izjavil, da so ga po aretaciji v noči s 17. na 18. maj policisti prisilili, da je dal obtežilne izjave.

Javni tožilec je za obe obtožbi zahteval kar dve leti in enajst mesecev zapora, kljub temu, da niso ugotovili imen policistov, ki naj bi jih Triaca s svojimi izjavami obrekoval. Rimska kvestura je namreč sporočila, da ne vodijo zapisnika o agentih, ki stražijo priprte v policijskih samicah. Sodniki so tudi zavrnili zahtevo obrambe o normalnem sodnem postopku. Po enournem posvetu so Triaco obsodili, kazen mu ne bo vpisana, obsojenca bi lahko izpustili, če ne bi bil obtožen sodelovanja pri tragičnem pokolu v Ul. Fani.

Domnevni pripadnik rdečih brigad je sprejel kazen brez vsakršnega komentarja. Vsekakor je obsodba problematična, ker niso v celoti razčistili dogodka na rimski kvesturi, za to dejanje pa je Triaca prejel eno leto in štiri mesece zapora. Nedvomno so bili rimski sodniki zelo ostri, ob tem pa se vsakdo sprašuje, zakaj niso dosledni v vseh podobnih primerih. (voc)

POLICIJA ARETIRALA 13 OSEB, V GLAVNEM ČILENCEV

Za zapahi člani tolpe razpečevalcev mamil

Mednarodna organizacija je redno oskrbovala italijansko tržišče s čistim kokainom

RIM — Italijanski policiji je uspelo priti na sled mednarodni organizaciji razpečevalcev mamil, ki je delovala v Italiji v Rimu in Milanu, ter zapreti 13 oseb, med katerimi je precej tujcev, zlasti Čilencev. Ni ji pa uspelo zapleniti tudi mamila, kajti razpečevalci so ga že oddali potrošnikom.

Glava teorganizacije je Čilenec Guglielmo Anasco Villalon, ki je bil v preteklosti že dvakrat v zaporu zaradi mamil, vselej le za kratek čas. Aretirali so ga v Milanu.

Villalonova organizacija je redno vsak mesec oskrbela italijanski trg s 4 kilogrami čistega kokaina. Ta kokain je prihajal iz Južne Amerike in dosegel italijansko tržišče preko Amsterdama. Do Nizozemske so se razpečevalci posluževali letala, nato pa železnice, da so se tako izognili strožjim kontrolam na letališčih.

V Rimu je policija zaplenila tudi mnogo ukradenega blaga v vrednosti približno kakih sto milijonov lir, kakor tudi italijansko in tujo valuto.

Med Villalonovimi zapiski so našli zvežček z imeni številnih oseb, ki so zapletene v trgovino z mamili v Milanu.

Po preiskavi se je izkazalo, da je bila ta organizacija v stiku s francosko organizacijo, ki je pred nedavnim utrpela hud udarec, ko so na pariškem letališču zaplenili 42 kilogramov kokaina, ki je bil menda namenjen italijanskemu tržišču, in sicer v Rim in Milan.

Tudi v Neaplju so odkrili center za razpečevanje mamil. In to v stanovanju 22-letne Carmele Tasseri. Mlada žena, ki je ločena od moža, je tako skušala preživljati svojih pet otrok. To «skladišče» je vodil 38-letni Vittorio Ferrara, ki je policiji že znan zaradi mamil. Medtem ko so Carmelo izpustili, so zadržali Ferraro. Ta je predajal mamila za razpečevanje tudi mladoletnikom. Mladoletnikov iz revnih neapeljskih predelov, ki se ukvarjajo z mamili, je vedno več.

Tudi v Tarantu je policija aretirala več ljudi zaradi razpečevanja mamil. (ml)

NEW YORK — Zaradi megle je trajekt, ki povezuje otok State Island z Manhattnom, silovito trčil v pomol. Pri tem je bilo 170 ljudi ranjenih, izmed katerih 30 hudo.

Aretiran v Zah. Nemčiji morilec iz Spilimberga

PORDENON — V Pforzheimu, blizu Stuttgarda, je nemška policija pripra 32-letnega Giovannija Mazzerija, zaradi prekrška, ki ga je ta storil v kraju svoje aretacije.

Italijanska policija je zahtevala njegovo izročitev, ker je Mazzari pred svojim ilegalnim odhodom v

Bolničarji nadaljujejo stavko

RIM — Po vsej Italiji se nadaljuje stavka pomožnih zdravstvenih delavcev. Od včeraj stavkajo tudi bolničarji v Genovi, medtem ko se bo stavka v umbrijskih bolnišnicah končala danes. Iz Bologne poročajo, da so uslužbenci uprave bolnišnic zasedli sedež uprave, v Avellinu, Caserti, Beneventu in Neaplju pa so stavkale le posamezne skupine bolničarjev. Prav tako tudi v Firencah.

Vse kaže, da se bo položaj v italijanskih bolnišnicah še poslabšal, saj grozijo s stavko tudi zdravniki. Združenje italijanskih zdravnikov bolnišnic (CIMO) ostro protestira, ker so zdravniki izključeni iz pogajanj o obnovi delovne pogodbe uslužbencev javnih ustanov. Združenje zdravnikov zahteva takojšen sestanek med vlado, sindikati in deželami ter poudarja, da bodo zdravniki drugače začeli s stavkovnim gibanjem.

Na sliki: manifestacija bolničarjev v Genovi (telefoto ANSA)

● Ministrstvo

(Nadaljevanje z 2. strani)

ši državi in znotraj iste strukture, lahko v normalnih pogojih izzove le administrativni ukrep proti tistemu, ki je zamudo zakrivil, nikakor pa posledice ne morejo v tolikšni meri škodovati prebivalstvu.

Skratka, reči hočemo, da se za «birokratsko zamudo» skriva pomanjkanje politične volje, pomanjkanje tiste volje, ki smo jo pri ministrstvu za šolstvo v zadnjih letih, v zadnjih dneh, toliko pogrešali. Ni treba, da gremo s spominom daleč v preteklost, dovolj je, da se spomnimo odločnega boja vseh Slovencev za dosego avtonomnega šolskega okraja in vztrajne negativne odgovore šolskih oblasti.

Sedaj se nahajamo v podobni situaciji, rekli bi, celo na robu absurda. Ukinjena je bila ustanova ONAIRC, ustanova, ki je nastala po prvi svetovni vojni iz očitno nacionalističnih namenov in ki je v povojnih letih skrbela tudi za slovenske otroške vrtce. Ob ukinitvi te ustanove smo Slovenci upravičeno pričakovali, da se bo stanje izboljšalo, tega pa žal nismo dočakali. Nasprotno, prišli smo z dežja pod kap.

Vendar pa starši ne bodo vrgli puške v koruzo. Še danes se bodo ponovno zbrali (ob 17. uri na sedežu sindikata UIL na Trgu papa Giovanni), da proučijo stanje in določijo strategijo nadaljnjega boja. Ponekod bodo skupno podpisali protestna pisma in jih poslali pristojnim oblastem, sicer pa so včeraj tudi prisotni izvoljeni predstavniki (Boris Iskra, Marta Ivašič in Slavko Štoka za KPI ter Bojan Brezigar in Aleš Lokar za SSk) zagotovili vso podporo prizadetim staršem in otroškim vrtnaricam. Nakazanih je bilo več možnosti, vendar pa je jasno samo eno: zadnjo besedo ima ministrstvo, ki mora z otroškimi vrtci v tržaški pokrajini ukrepati enako kot z vrtci v drugih pokrajinah naše dežele, kjer so redno uvedli celodnevni pouk. Tu ne more biti izgovorov na birokratsko zamudo, kajti jasno je, da je vse odvisno od politične volje. Te pa doslej ni bilo. (bbr)

S PREKUPČEVANJEM DIAMANTOV

OGOLJUFAL BANKO ZA 10 MILIJONOV DOLARJEV

SAN DIEGO — V zadnjih letih smo bili priča v svetu najrazličnejšim roparskim podvigom, ki so razburili celotno javnost, če ne zaradi drugega, pa zaradi bajnih vsot, ki so končale v žepih roparjev. Prav zato bo dvignil precej prahu tudi «podvig» ameriškega analizatorja elektronskih računalnikov Stanleya M. Rifkina, ki si je na nepošten način skušal prisvojiti nič manj kot 10 milijonov dolarjev

Zgodba je vredna, da jo zapišemo, saj bi zamikala tudi najbolj prefinjenega pisca kriminalk.

V začetku prejšnjega meseca se je 32-letni Rifkin predstavil v Los Angelesu vidnemu komercialnemu agentu kot predstavnik neke velike ameriške družbe. Ta mu je poveril nalogo, da odkupi v Ženevi diamante, kar je Rifkin z navdušenjem sprejel, saj je zaslutil v poslu masten dobiček. Najprej se je posvetil študiju tajnih šifer banke «Security Pacific» in odkril «ključ», ki ga je banka rabila za dnevni prenos denarja. Nato je 25. oktobra pod psevdonimom Mike Hansen telefoniral v bančni telegrafski prenosni center, se predstavil za delničarja banke in dejal, naj nakažejo vsoto 10 milijonov dolarjev na njegov tekoči račun v neki newyorški banki. Uslužbenci seveda niso ničesar zaslutili, saj je Rifkin natančno poznal šifrirano govorico in celo «ključ» «Security Pacific Bank». Nato je možakar denar nakazal na tekoči račun neke ženevske banke v prid sovjetskemu gospodarskemu podjetju «Russalmaz», od katerega je kupil diamante v vrednosti okrog 8 milijonov dolarjev. Diamante je nato Rifkin s ponarejenimi dokumenti pretihotapil v ZDA.

Vodstvo banke «Security Bank» se je zavedelo primanjkljaja šele deset dni po ropu ter takoj prijavilo stvar FBI.

Preiskava je nemudoma stekla in agenti FBI so ob pomoči sovjetskih izvedencev podjetja «Russalmaz» včeraj izsledili Stanleya Rifkina.

Ta se je skrival v stanovanju nekega prijatelja v okraju San Diego, 40 kilometrov od državne meje med Kalifornijo in Mehiko. Pri aretaciji ni nudil najmanjšega odpora. Preiskovalci so v stanovanju našli na tisoče diamantov in tudi 12 tisoč dolarjev v gotovini. Vrednost diamantov se je vrtela okrog vsote 13 milijonov dolarjev, saj jih je dal Rifkin medtem rezati.

Zgodba se je torej končala z zmago pravice, kot se vsaki kriminalki spodobi. Rifkinu pa grozi, da bo moral odsedeti deset let v zaporu, pri tem pa plačati še globo 10 tisoč dolarjev.